

Kryzys 2018. Ile na nim stracisz ? Jak na nim zarobić?

Łukasz Tomys.
Twórca serwisu twojadrugapensja.pl

Nie mam szklanej kuli !

Przedstawione w tym e-booku treści, sporządzone z najwyższą starannością i według najlepszej wiedzy autora, mają charakter wyłącznie informacyjny. Nie stanowią one porady inwestycyjnej, ani rekomendacji w rozumieniu rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 206, poz. 1715) w sprawie informacji stanowiących rekomendacje dotyczące instrumentów finansowych, ich emitentów lub wystawców. Autor tekstu Łukasz Tomys nie ponosi odpowiedzialności za decyzje inwestycyjne.

I. Wstęp.

- cykl koniunkturalny, z czego wynika (podaż pieniądza)
- hossa i bessa są tak samo naturalne
- kryzys nie jest czymś obcym
- gdzie jesteśmy obecnie ?
- omówimy ostatnie kilkanaście lat. Ceny nieruchomości 2006 – 2007. Hossa końca lat 90-tych jako dziecko , lub bańka internetowa. Pytanie jak to się przełoży na przyszłość
- omówimy Wielki Kryzys i znaczenie gospodarki amerykańskiej dla całego świata
- jak może wyglądać kolejny kryzys
- jakie instrumenty mogą dać zarobić

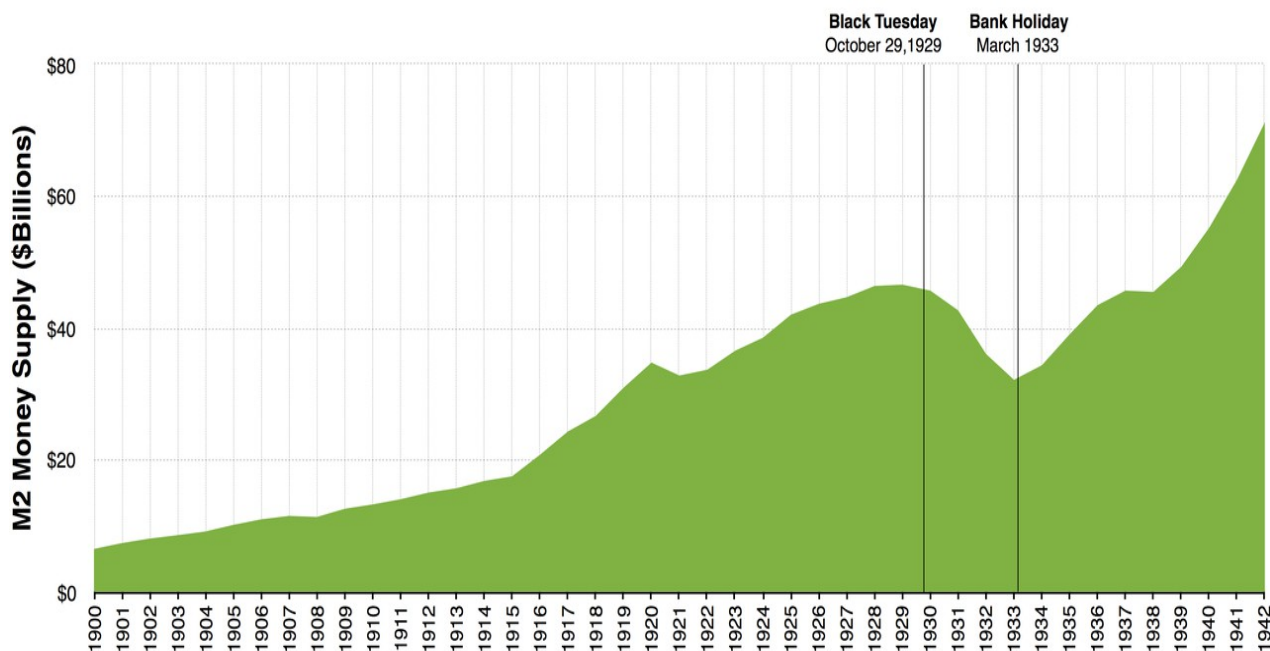
II. Podstawy polityki monetarnej. Sytuacja monetarna w USA, Strefie Euro i Chinach

Czym jest akcelerator inwestycyjny – jedna z tez zwolenników argumentu, że kryzysy są endemiczną częścią gospodarki

Przyczyny kryzysów. Ilu naukowców, tyle teorii. Ale co do tej różni ekonomiści są zgodni : **Teoria o bankach centralnych i podaży pieniądza.**

Run na bank po złoto : spontaniczne kryzysy w XIX wieku. **Obecnie Banki centralne kontrolują podaż**

Money Supply During The Great Depression Era

https://en.wikipedia.org/wiki/Bank_run#/media/File:Money_supply_during_the_great_depression_era.png

Cele Banku Centralnego – podwójny mandat FED

Uczestnicy rynku są zniechęceni do wydawania a zachęceni do oszczędzania gdy stopy rosną.

Dla wielu osób , to najbardziej zaskakująca część mechaniki cyklu opartego o bezrobocie. FED w rękach Rothshildów ? Banki centralne doprowadzają do kryzysu , są nawet teorie spiskowe. Im nie zależy na kryzysie tylko na umiarkowanej inflacji, nie chcą stracić wiarygodności.

Faktem jest , trudno byłoby zrobić więcej niż 4-5% rocznie , gdyby zawsze było stabilnie i faktycznie kryzysy rodzą fortuny. Najciężiej zarabiają ludzie bogaci. Może to być przyczynkiem dla teorii spiskowych, że kryzysy służą temu aby bogaci byli jeszcze bardziej bogaci a biedniejsi jeszcze biedniejsi

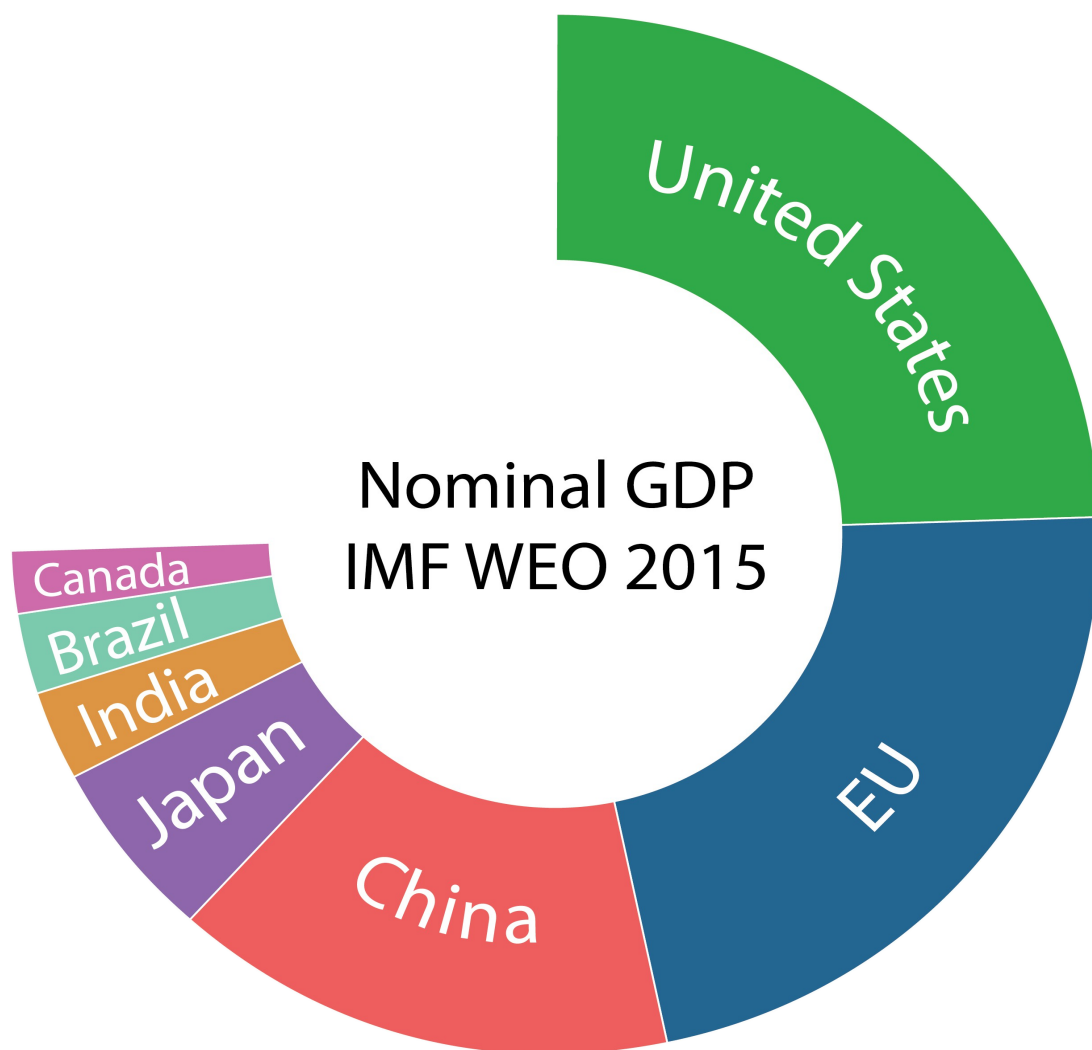
Chcą wzrostu PKB ale niższej dynamiki , ale trudno wykonalne. Nie da się operować z chirurgiczną dokładnością. Obecnie rośnie oprocentowanie kredytów. Karty kredytowe – wielokrotność stóp.

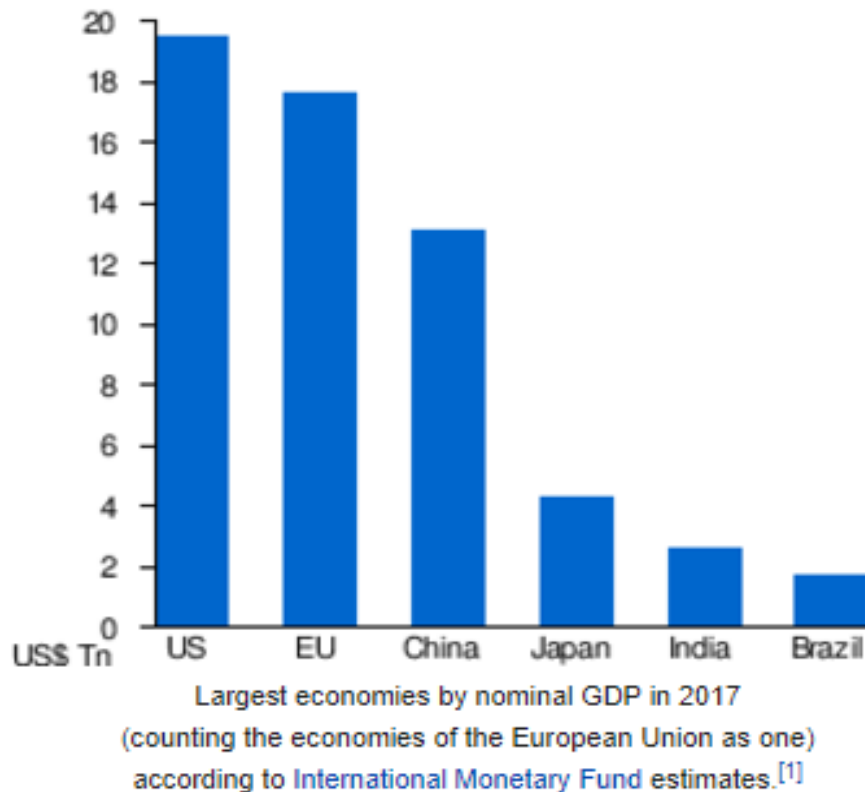
https://en.wikipedia.org/wiki/Federal_Reserve_System#/media/File:Marriner_S._Eccles_Federal_Reserve_Board_Building.jpg

Polityka monetarna w USA, Chinach i Strefie Euro

Dlaczego właśnie te 3 obszary ? Globalny PKB 70 BLN

[https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_\(nominal\)#/media/File:World_share_of_nominal_GDP_IMF_WEO_2015.png](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_(nominal)#/media/File:World_share_of_nominal_GDP_IMF_WEO_2015.png)

Ale w rzeczywistości USA stanowią więcej. Unikalna rola USA.
Demokracja.

Kapitalizacja Msci world kraje dojrzałe Niemcy 3,5% a Amerykańskie 59% a Niemcy 5 razy mniejszy PKB . Niemcy 80 , USA ponad 320 mln

Dolar 64% rezerw walutowych, Euro 20% rezerw

Dolar jest walutą w której pożyczają się pieniądze poza USA

Strefa Euro, dlaczego nie Unia ? Polska i Wielka Brytania niezależna polityka monetarna, zresztą już są w drodze do opuszczenia.

Polska i Szwecja to jedyne średniej wielkości gospodarki w Unii poza Strefą Euro

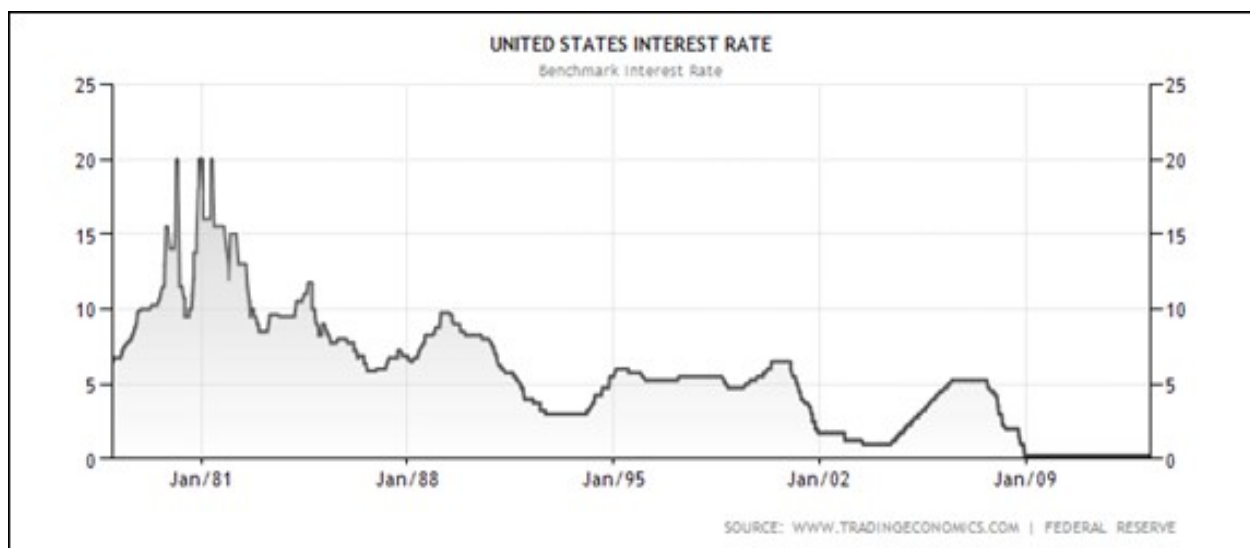
Co obecnie robią banki centralne ?

Europa – wciąż podaż pieniądza (na czym polega Quantitative Easing QE)

Chiny – stabilne stopy procentowe

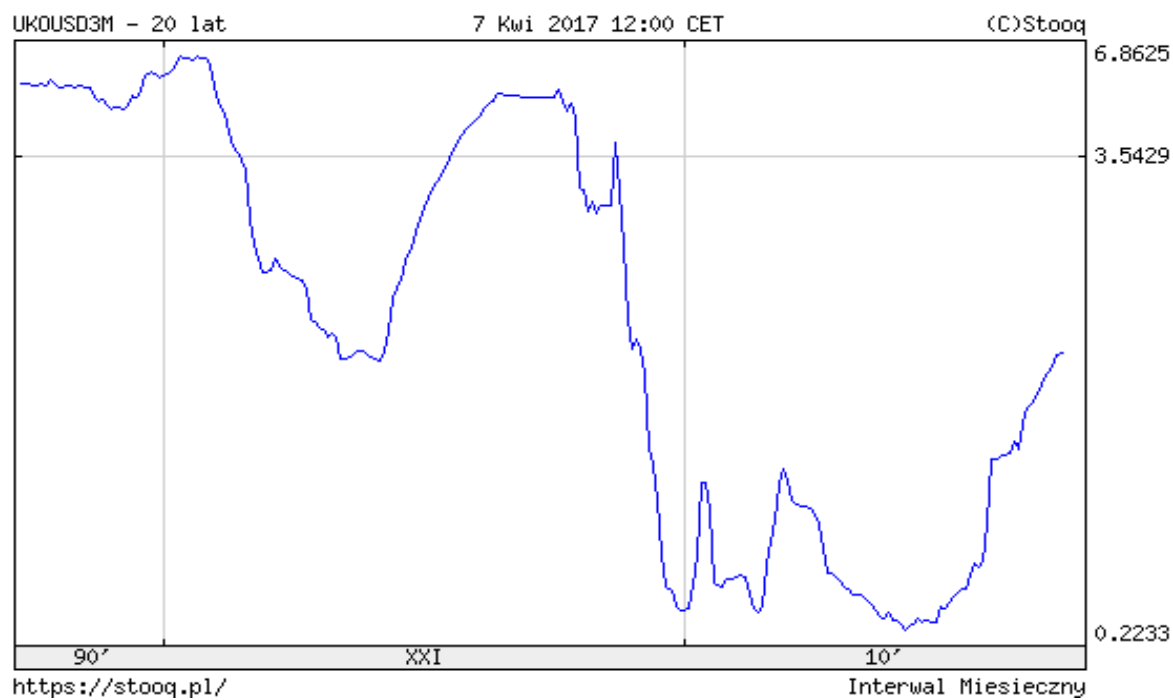
USA – podwyżki od grudnia 2015 roku

Stopy 0-0,25% po bankructwie Lehmana aż do grudnia 2015 roku i dawne serie podwyżek stóp w USA

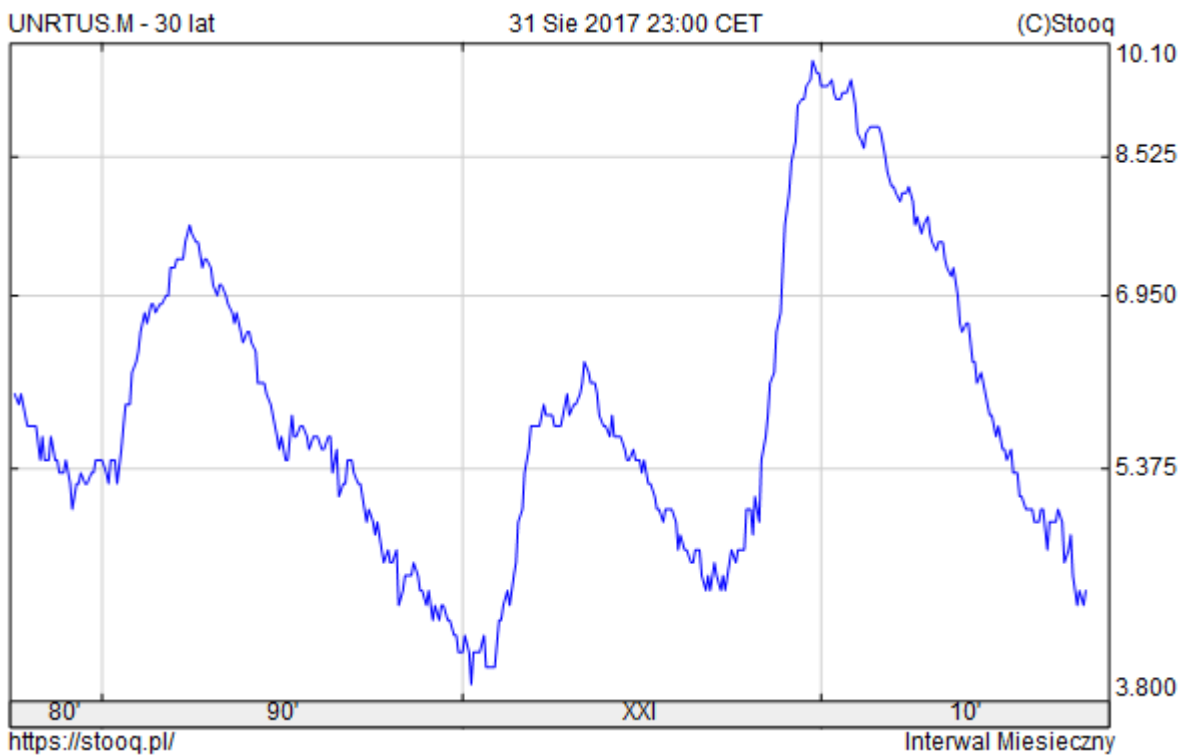
FED znowu podnosi stopy :

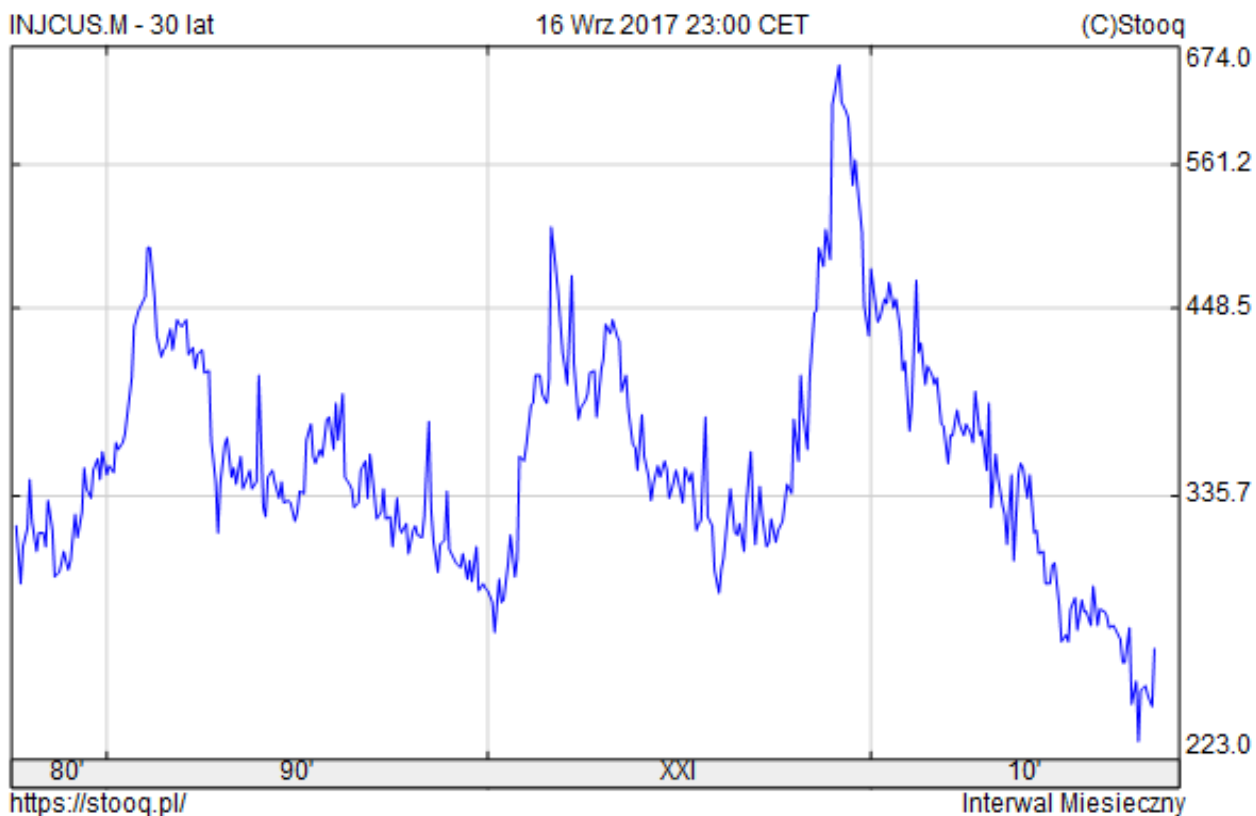
Inflacja USA nie jest jeszcze wysoka. Dlaczego FED podnosi stopy ?

Niskie bezrobocie w USA

Wnioski o zasilek w USA

Strefa Euro

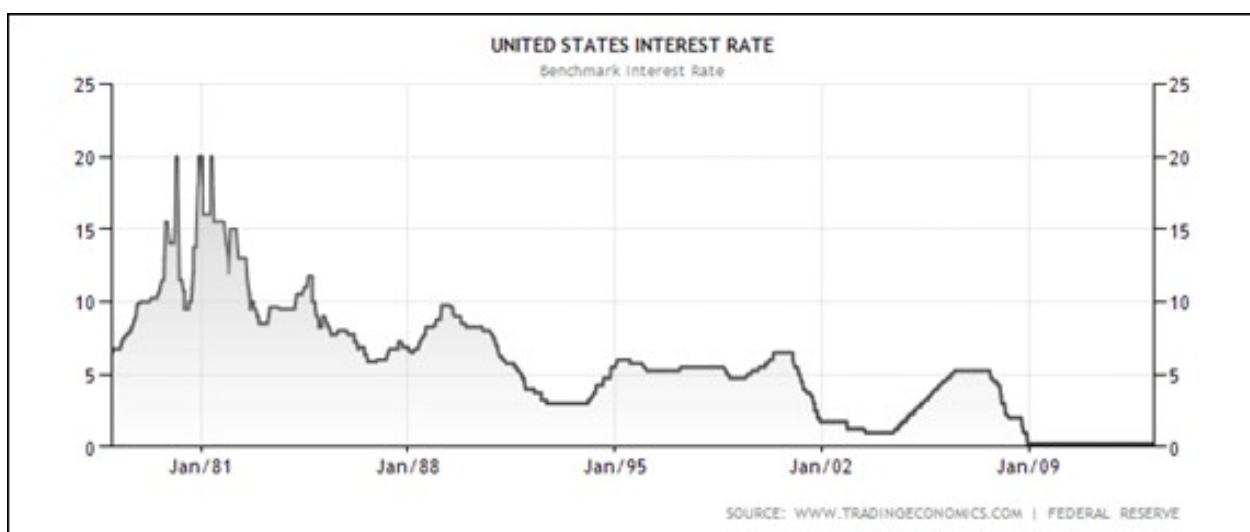
<https://pl.tradingeconomics.com/euro-area/unemployment-rate>

Bezrobocie Niemcy

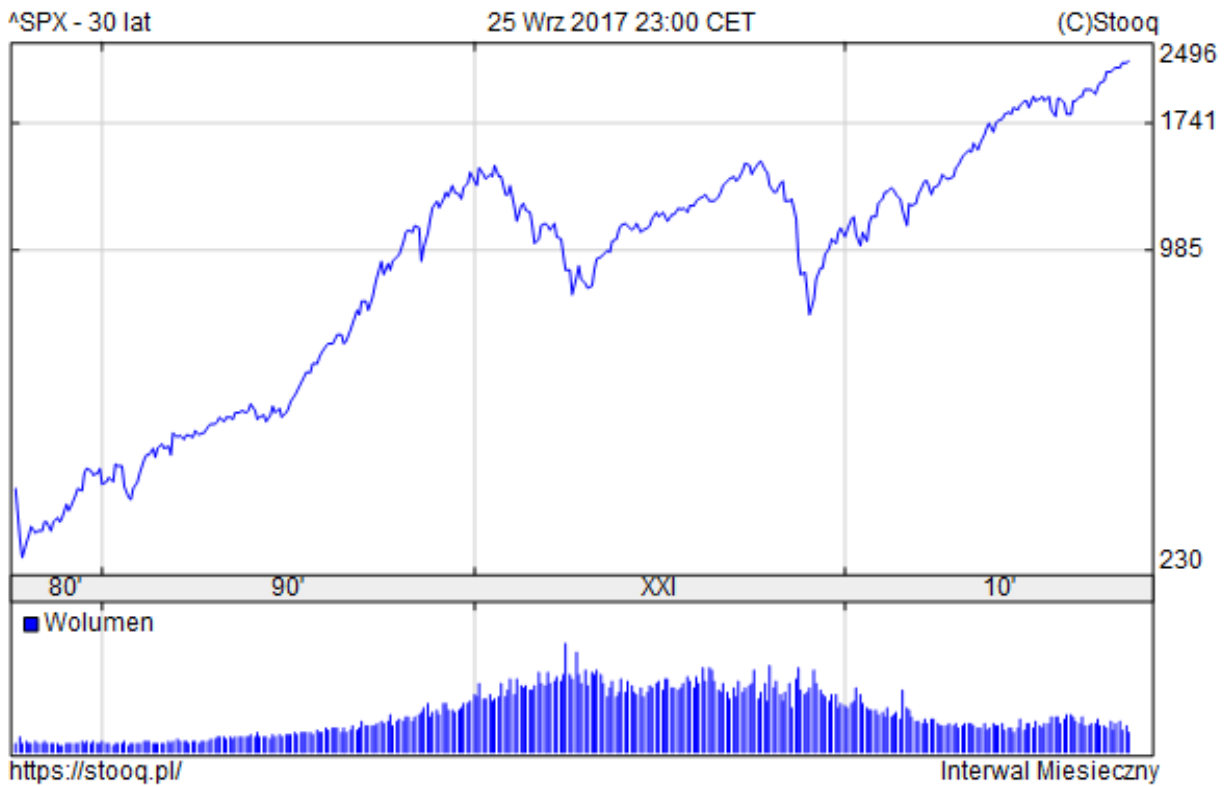

III. Świat w 2000, 2007 i 2017 roku. Sielski krajobraz przedkryzysowy.

Przypomnijmy sobie wykres stóp procentowych. Jak wyglądał świat gdy stopy rosły w 1999 i 2005 roku ?

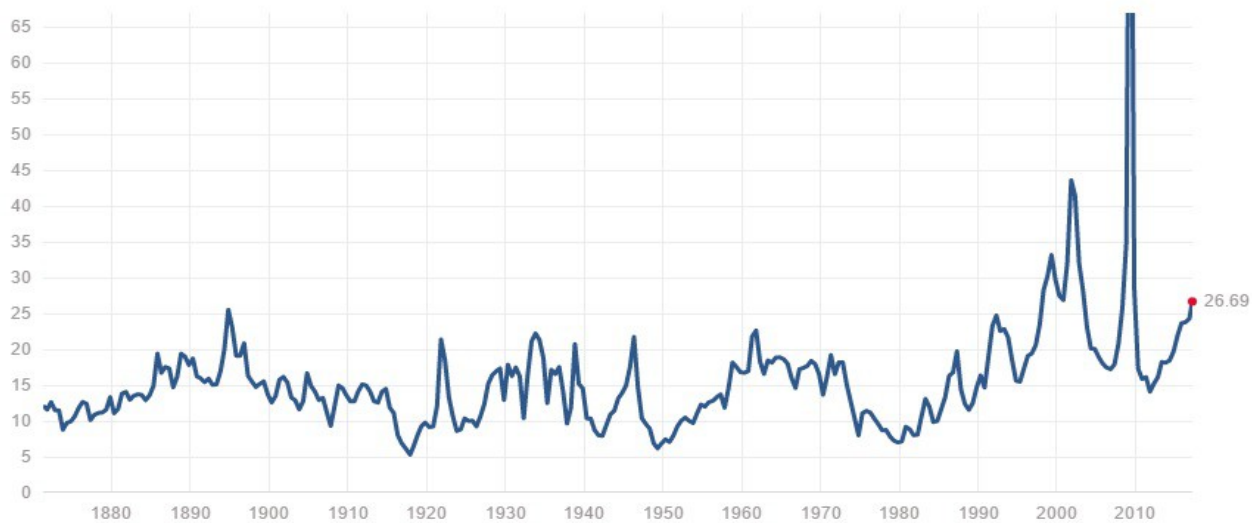
SP 500 : 2000, 2007 i teraz wysoko.

Cena do przychodów (sprzedaży fim) , Sp500

P/E Sp 500 – Indeksy mają z czego spadać

CHART

TABLE

https://www.quandl.com/data/MULTPL/SHILLER_PE_RATIO_MONTH-Shiller-PE-Ratio-by-Month

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_tallest_buildings_and_structures_in_London

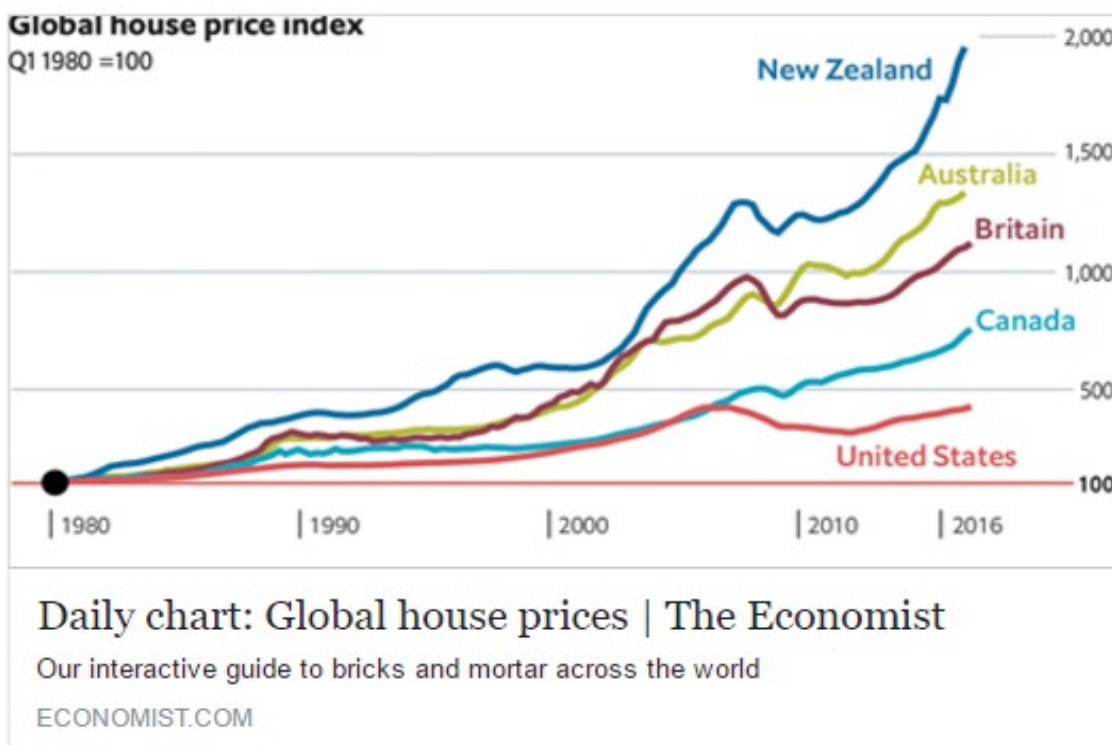
Ciekawostaka. 30% najwyższych budynków w Londynie powstała w 2002-2003 roku. Dlaczego ?

1	The Shard		310 / 1,017	87	2012	Mixed	Southwark	Tallest building in the UK and also the tallest in the EU. ^[22]
2	One Canada Square		235 / 771	50	1991	Office	Isle of Dogs	Tallest building in the Canary Wharf business district.
3	Heron Tower		230 / 756	46	2011	Office	City of London	Tallest building in the City of London financial district.
4	122 Leadenhall Street		225 / 737	46	2014	Office	City of London	Second-tallest building in the City of London. Nicknamed "The Cheesegrater". ^[23]
5	Crystal Palace Transmitter		219 / 720	N/A	1950	Transmitter	Crystal Palace	Tallest structure in London completed in the 1950s. ^[24]

6=	8 Canada Square		200 / 655	42	2002	Office	Isle of Dogs	Joint fifth-tallest building in the UK. Also known as the HSBC Tower. ^{[25][26]}
6=	25 Canada Square		200 / 655	42	2002	Office	Isle of Dogs	Joint fifth-tallest building in the UK. Also known as the Citigroup Tower. ^{[27][28]}
8	Tower 42		183 / 600	47	1980	Office	City of London	Seventh-tallest building in the UK. Tallest structure in London completed in the 1980s. Formerly known as the NatWest Tower. ^{[29][30]}
9	St George Wharf Tower		181 / 594	49	2013	Residential	Vauxhall / Nine Elms	The crown of the building includes a small wind turbine which helps to generate power for the building. ^{[31][32]}
10	30 St Mary Axe		180 / 590	40	2003	Office	City of London	Formerly known as the Swiss Re Building. Nicknamed "The Gherkin". ^{[33][34]}

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_tallest_buildings_and_structures_in_London

Ceny nieruchomości. Coraz trudniej je kupić. Winni Polacy na Wyspach czy stopy procentowe?

PMI. Czym jest ? Strefa Euro.

Warto odwiedzać tę stronę : <https://www.markiteconomics.com/Survey/Page.mvc/PressReleases>

<https://pl.tradingeconomics.com/euro-area/manufacturing-pmi>

Copyright by twojadrugapensja.pl

Polskie bezrobocie i PKB : 2000, 2007 i obecnie. Polski PKB Moody's 4,3%. Jest za dobrze ?

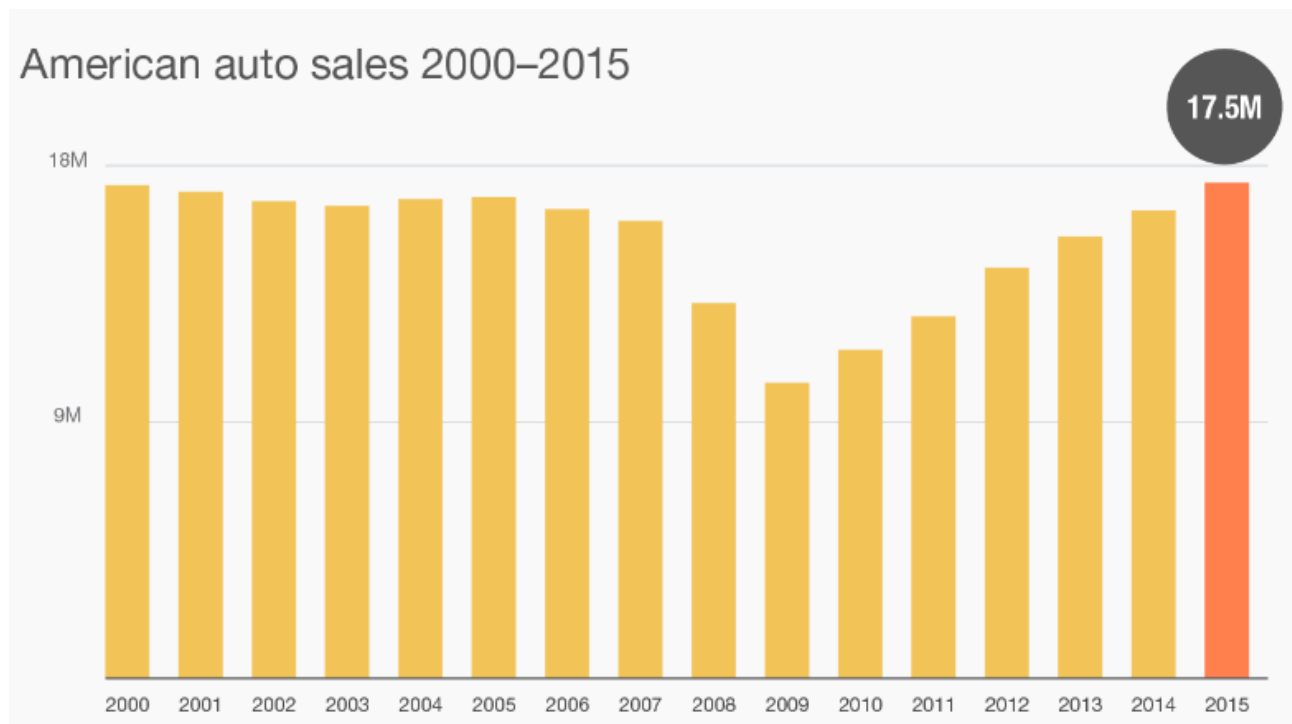
Przykładowe dane z Polski. Na co warto zwrócić uwagę.

http://businessinsider.com.pl/finanse/makroekonomia/wzrost-wynagrodzen-w-polsce-w-sierpniu-2017-r/rrp18n7?utm_source=fb&utm_medium=social&utm_campaign=fb_bi

<http://www.rp.pl/Motoryzacja/309259879-Przemysl-samochodowy-mocno-sie-rozpedza.html#ap-1>

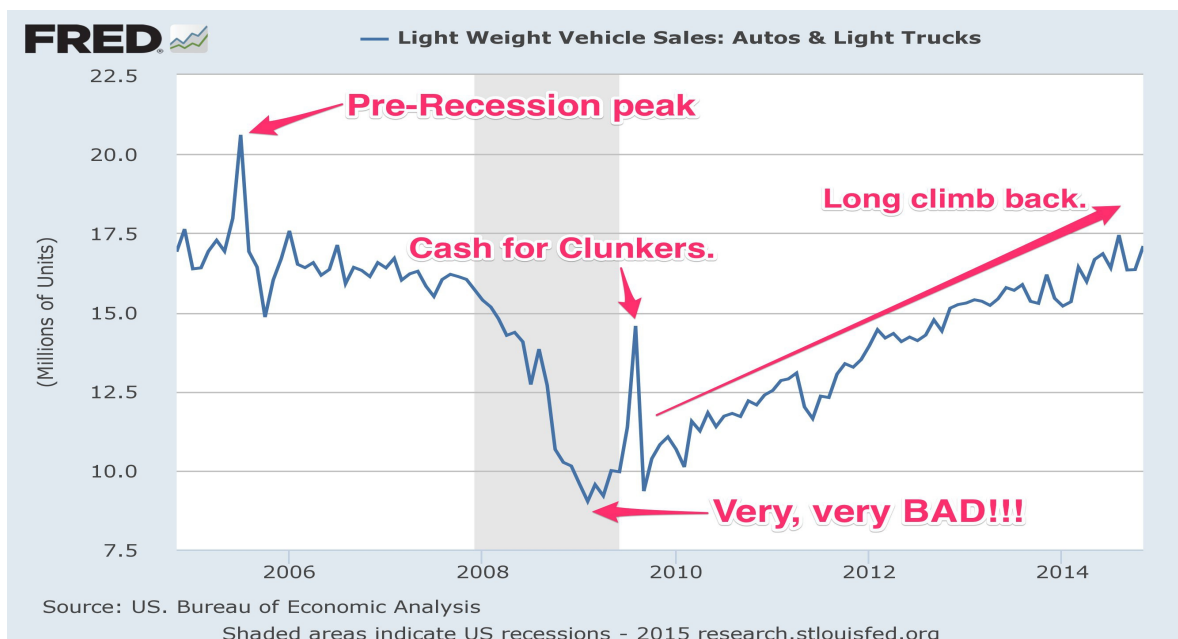
<http://www.rp.pl/Gospodarka/309019950-Polski-przemysl-doszedl-do-sciany.html#ap-1>

.... i na świecie :

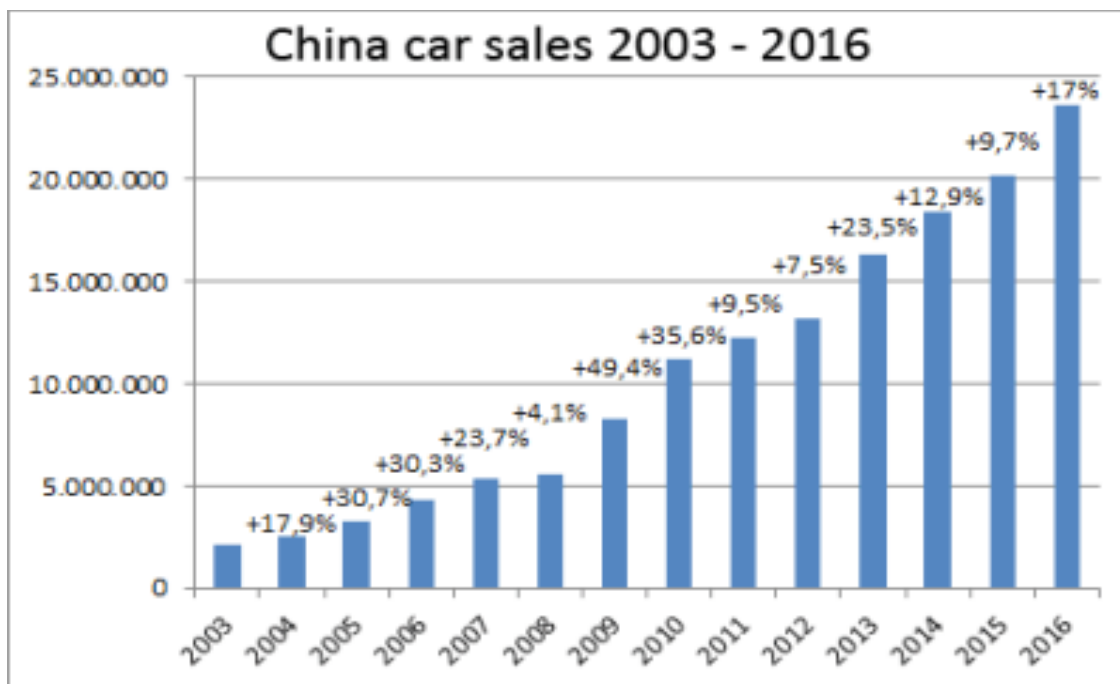

<http://money.cnn.com/2016/01/05/news/companies/car-sales/index.html>

Krótką historia amerykańskiej i chińskiej sprzedaży aut

<http://www.businessinsider.com/its-looking-a-lot-like-2015-will-be-the-best-year-ever-for-us-auto-sales-2015-12?IR=T>

<http://carsalesbase.com/china-car-sales-analysis-2016/>

IV. Znaczenie gospodarki amerykańskiej dla globalnego systemu gospodarczego

USA popyt ostatniej instancji. np. Bank centralny pożyczkodawca ostatniej szansy, FED płynność 2008 - borrower of last resort

Amerykański konsument podtrzymuje globalny system – "consumer of last resort" ?

USA deficyty handlowe z większością obszarów. Strefa Euro jako blok nadwyżka, Chiny nadwyżka a USA deficyt.

3% recesji w USA na przełomie 2008-2009 a w Niemczech 5% a kryzys przyszedł z USA.

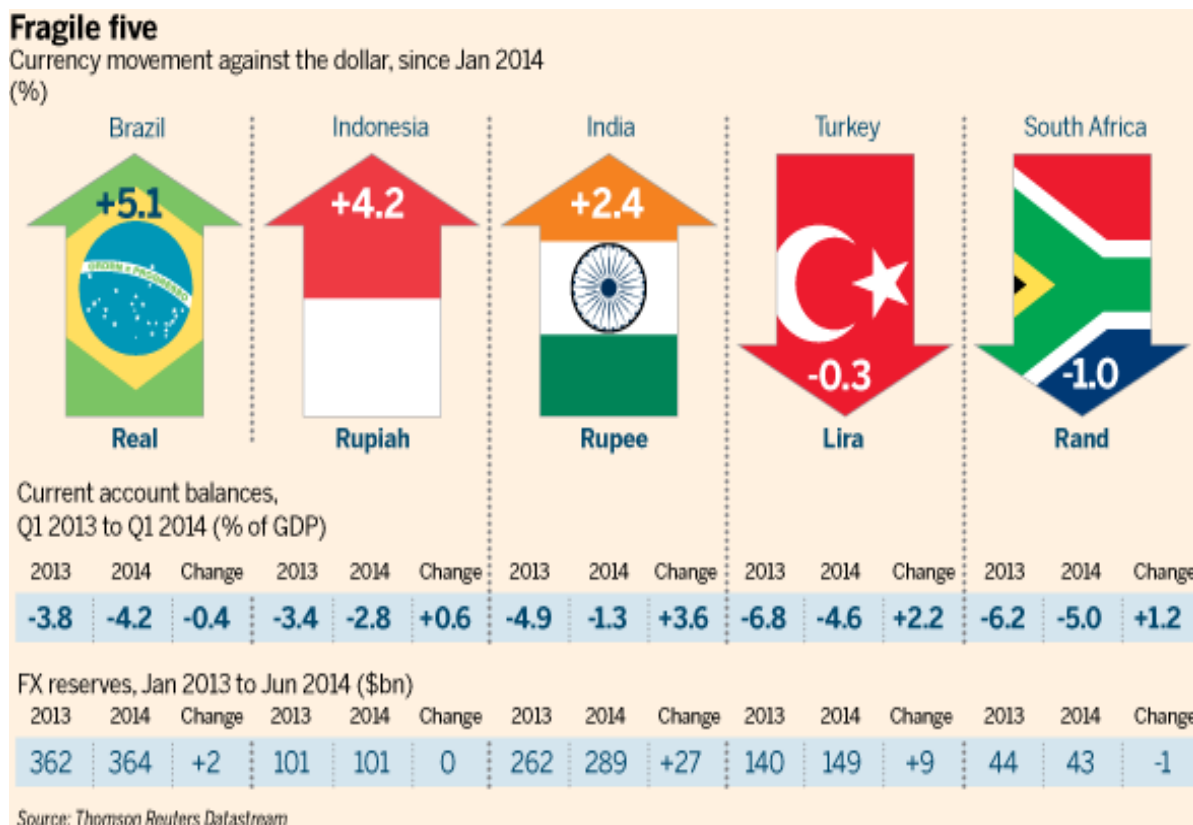
Omówienie danych o handlu USA :

https://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_United_States

Co ciekawe kiedyś o rzeczy toczono wojny.

V. Dolarowy problem rynków wschodzących

Wzrost zadłużenia w USD :

http://www.bis.org/pub/qtrpdf/r_qt1512e.htm

Pozycja inwestycyjna netto "emergingów". Warto zwrócić przy okazji uwagę na południe Europy

 Hong Kong	2014	2,253.000 bil. HK\$	2014	+1,114.87 bil \$	2016	+284.0 ^[3]
 Singapore	2014	390.089 bil. S\$ ^[4]	2014	+276.09 bil \$	2014	+182.0
 Norway	2014	3,149.681 bil. kr ^[5]	2014	+592.04 bil \$	2014	+170.9
 Taiwan	2010	430.580 bil. \$ ^[6]	2010	+659.915 bil. \$ ^[7]	2010	+153.3
 Switzerland	2014	642.256 bil. CHF ^[8]	2014	+777.75 bil. \$	2014	+119.6
 Saudi Arabia	2014	2,798.432 bil. sr ^[9]	2014	+795.22 bil. \$	2014	+106.6
 Netherlands	2015	676.531 bil. € ^[10]	2015	+432.247 bil. € ^[11]	2015	+63.9 ^[12]
 Japan	2015	532,136.400 bil. ¥ ^[13]	2015	+339,263.000 bil. ¥ ^[14]	2015	+63.8
 Belgium	2015	410.351 bil. € ^[10]	2015	+250.978 bil. € ^[11]	2015	+61.3 ^[12]
 Germany	2015	3,032.820 bil. € ^[10]	2015	+1,476.169 bil. € ^[11]	2015	+48.7 ^[12]
 Malta	2015	8.784 bil. € ^[10]	2015	+4.264 bil. € ^[11]	2015	+48.5 ^[12]
 Denmark	2014	1,919.192 bil. kr ^[15]	2015	+774.613 bil. kr ^[11]	2015	+39.0 ^[12]
 Luxembourg	2015	51.216 bil. € ^[10]	2015	+18.342 bil. € ^[11]	2015	+35.8 ^[12]
 Israel	2016	311.739 bil. \$ ^[16]	2016	+106.100 bil. \$ ^[17]	2016	+34
 Venezuela	2014	509.964 bil. \$ ^[18]	2014(Q3)	+155.687 bil. \$ ^[19]	2014	+30.5
 South Korea	2016	1,404.383 bil. \$ ^[16]	2016	+278.500 bil. \$ ^[20]	2016	+19.8
 Russia	2016	1,267.754 bil. \$ ^[21]	2016	+226.954 bil. \$ ^[22]	2016	+17.9
 People's Republic of China	2016	11,391.619 bil. \$ ^[23]	2016	+1,800.500 bil. \$ ^[24]	2016	+15.8
 Argentina	2016	541.748 bil. \$ ^[25]	2016	+55.380 bil. \$ ^[26]	2016	+10.2
 Canada	2014	1,991.596 bil. CAD ^[27]	2014	+101.31 bil. \$	2014	+6.9
 Austria	2015	339.896 bil. € ^[10]	2015	+9.926 bil. € ^[11]	2015	+2.9 ^[12]

 Brazil	2014	2,346.118 bil. \$ ^[18]	2014	-776.537 bil. \$ ^[35]	2014	-33.1
 Mexico	2014	1,282.720 bil. \$ ^[18]	2014	-426.553 bil. \$ ^[36]	2014	-33.3
 Czech Republic	2014	4,260.886 bil. CZK ^[15]	2014	-1,520.244 bil. CZK ^[11]	2014	-35.6 ^[12]
 Slovenia	2015	38.570 bil. € ^[10]	2015	-14.931 bil. € ^[11]	2015	-38.7 ^[12]
 Estonia	2015	20.251 bil. € ^[10]	2015	-8.283 bil. € ^[11]	2015	-40.9 ^[12]
 United States	2016	18,675.3 bil. \$ ^[37]	2016	-8,109.7 bil. \$ ^[38]	2016	-43.4
 Lithuania	2014	36.309 bil. € ^[10]	2015	-16.695 bil. € ^[11]	2015	-44.7 ^[12]
 Indonesia	2014	888.538 bil. \$ ^[18]	2014	-419.770 bil. \$ ^[39]	2014	-47.2
 Romania	2014	666.637 bil. RON ^[15]	2015	-369.830 bil. RON ^[11]	2015	-51.9 ^[12]
 Turkey	2014	799.534 bil. \$ ^[18]	2014	-437.029 bil. \$ ^[40]	2014	-54.7
 Australia	2014	1,558.586 bil. A\$ ^[41]	2014	-866.700 bil. A\$ ^[42]	2014	-55.6
 Bulgaria	2014	82.164 bil. BGN ^[15]	2015	-53.116 bil. BGN ^[11]	2015	-60.0 ^[12]
 Hungary	2014	31,863.969 bil. HUF ^[15]	2015	-20,662.306 bil. HUF ^[11]	2015	-60.8 ^[12]
 Slovakia	2015	78.686 bil. € ^[10]	2015	-47.993 bil. € ^[11]	2015	-61.0 ^[12]
 Latvia	2015	24.349 bil. € ^[10]	2015	-15.219 bil. € ^[11]	2015	-62.5 ^[12]
 Poland	2014	1,728.676 bil. zł ^[15]	2015	-1,123.117 bil. zł ^[11]	2015	-62.8 ^[12]
 New Zealand	2013	237.769 bil. NZ\$ ^[43]	2014	-154.592 bil. NZ\$ ^[44]	2014	-65.0
 Croatia	2014	328.927 bil. HRK ^[15]	2015	-259.398 bil. HRK ^[11]	2015	-77.7 ^[12]
 Spain	2015	1,075.369 bil. € ^[10]	2015	-967.416 bil. € ^[11]	2015	-89.9 ^[12]
 Portugal	2015	179.540 bil. € ^[10]	2015	-196.325 bil. € ^[11]	2015	-109.3 ^[12]
 Cyprus	2015	17.637 bil. € ^[10]	2015	-22.985 bil. € ^[11]	2015	-130.3 ^[12]

https://en.wikipedia.org/wiki/Net_international_investment_position

Emerging market economies' dollar debt outstanding

At end-Q2 2015; debt of non-bank borrowers¹

Table 1

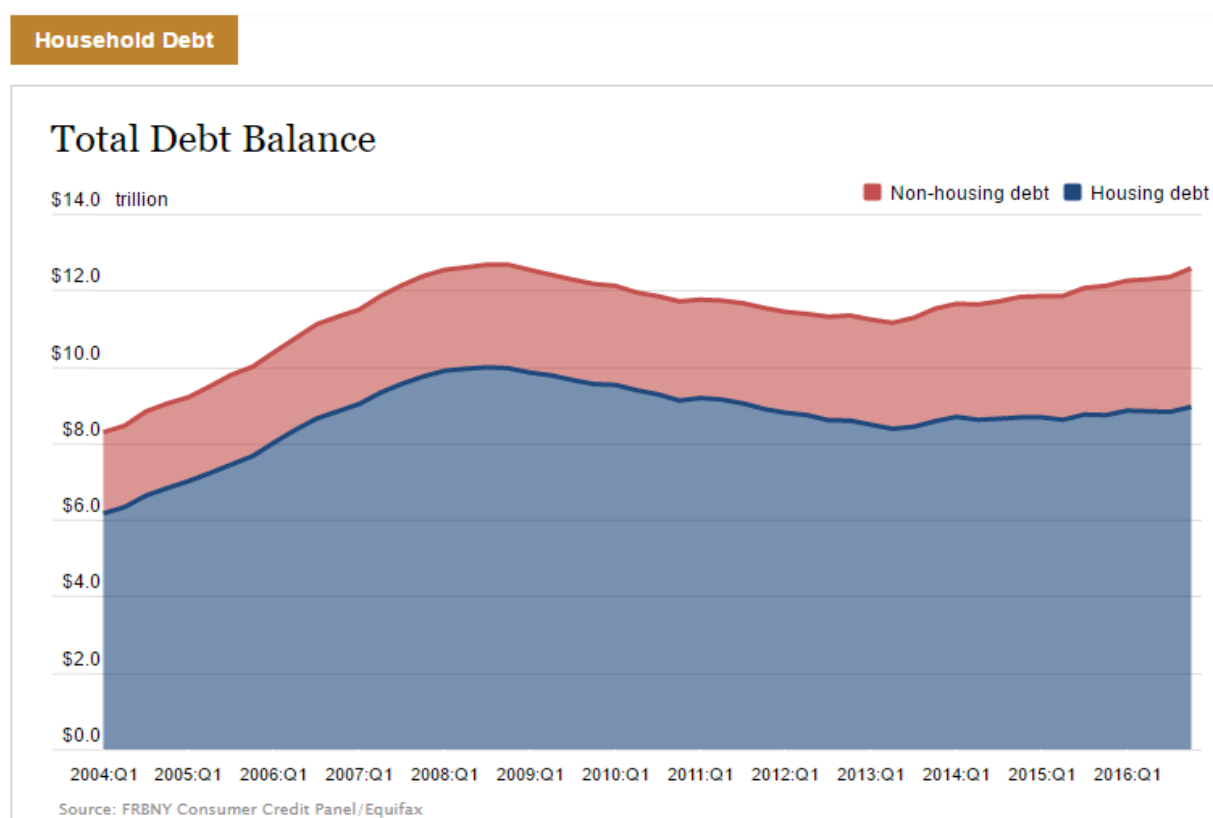
Country	US dollar debt (USD billions)			External debt		Non-financial corporate debt	
	Total ²	<i>Of which: of residents</i>		Total ⁵ (USD bn)	Maximum dollar share (per cent)	Total ⁶ (USD bn)	Dollar share ⁷ (per cent)
		Total ³	Cross-border (maximum) ⁴				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Brazil	322	219	193	558	35	897	18
Chile	88	86	62	120	51		
China	1,178	935	198	1,042	19	17,273	5
India	118	98	81	339	24	1,009	10
Indonesia	160	149	104	267	39	190	52
Korea	128	123	69	191	36	1,423	8
Malaysia	41	36	36	126	29	199	10
Mexico	237	222	193	385	50	259	66
Philippines	59	57	47	58	80		
Russia	297	247	99	401	25	742	29
South Africa	34	27	24	112	21	111	14
Turkey	183	182	89	224	40	398	33
Total ⁸	2,846	2,381	1,195	3,823	31	22,500	9
<i>Memo:</i> All EMEs ⁸	3,824	3,267	2,053	6,902	30	23,485	10

VI. Kondycja amerykańskich konsumentów i zadłużenie państwa

http://www.theglobaleconomy.com/rankings/household_consumption/

Porównania udziału konsumpcji w PKB USA, Niemcy, Chiny, Polska

Zadłużenie gospodarstw domowych

2006 : 95%

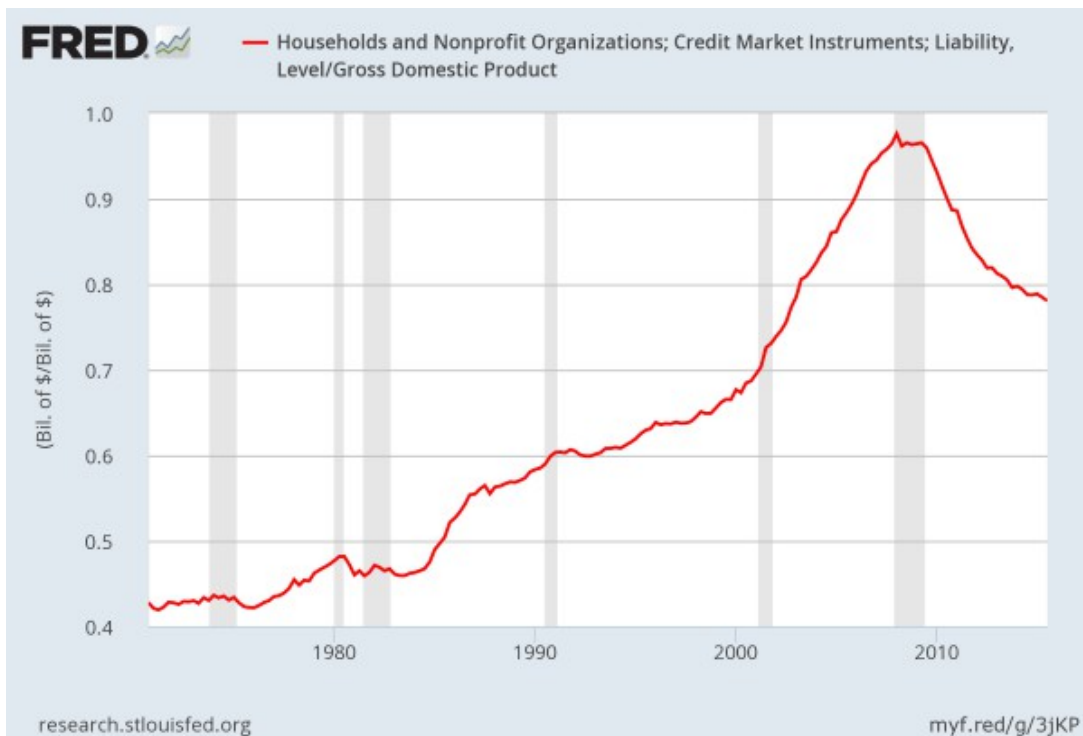
77% po kryzysie

obecnie 80% czyli znowu odbija

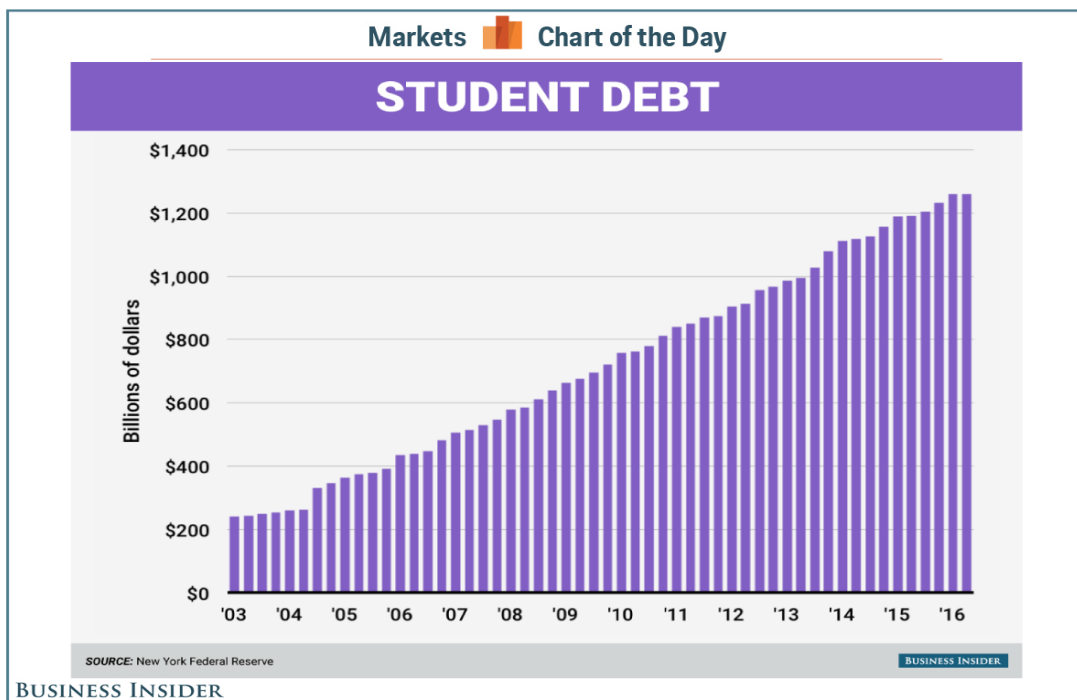
Państwo zastąpiło konsumenta w 2009. Plan Obamy i wzrost zadłużenia.
Okolo 700 mld.

Wielkość deficytu w USA w 2009

Gospodarstwa domowe się nieco oddłużyły...

... ale nie studenci

Jak wygląda kondycja amerykańskiego konsumenta ?

Bardzo duże nierówności społeczne w USA. 20 ludzi posiada 732 mld usd wg (CNBC)

400 najbogatszych Amerykanów posiada majątek 2,34 bln USD czyli tyle samo co pozostałe 194 mln Amerykanów

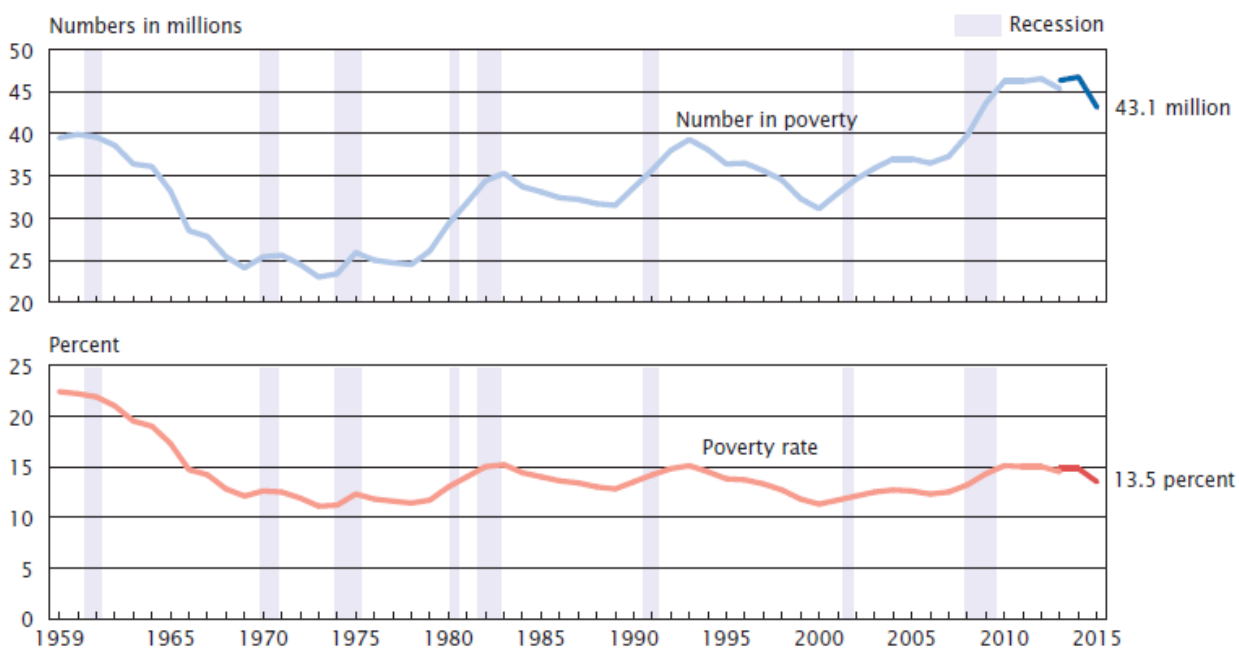
14% Amerykanów ma ujemny majątek – dane FED NY

<http://www.visualcapitalist.com/14-percent-americans-negative-wealth/>

Gdy stopy rosną – nierównomierne obciążenie. Biedniejsi są pod presją.

Od lat 70-tych zarobki w USA nie rosną szybciej niż inflacja

Figure 4.
Number in Poverty and Poverty Rate: 1959 to 2015

Note: The data for 2013 and beyond reflect the implementation of the redesigned income questions. The data points are placed at the midpoints of the respective years. For information on recessions, see Appendix A. For information on confidentiality protection, sampling error, nonsampling error, and definitions, see <www2.census.gov/programs-surveys/cps/techdocs/cpsmar16.pdf>.

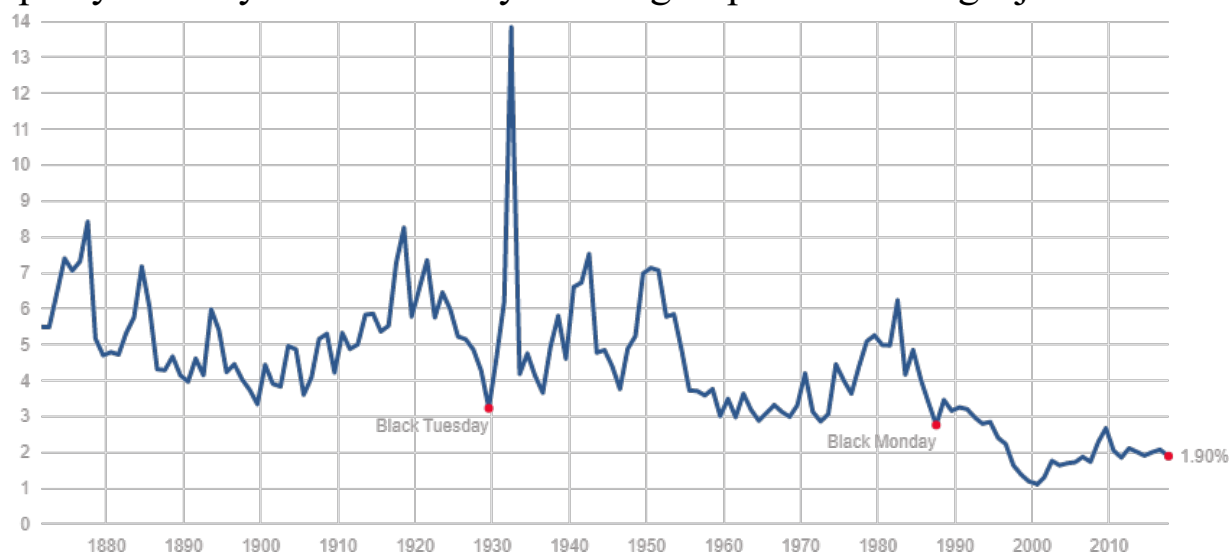
Source: U.S. Census Bureau, Current Population Survey, 1960 to 2016 Annual Social and Economic Supplements.

https://en.wikipedia.org/wiki/Poverty_in_the_United_States#/media/File:Number_in_Poverty_and_Poverty_Rate_1959_to_2011._United_States..PNG

VII. Wpływ rosnących stóp w USA na konsumentów, korporacje, mnożniki wycen

Stopa wolna od ryzyka. Jak się wycenia akcje ?

Stopa dywidendy indeksu amerykańskiego Sp500 vs. Obligacje

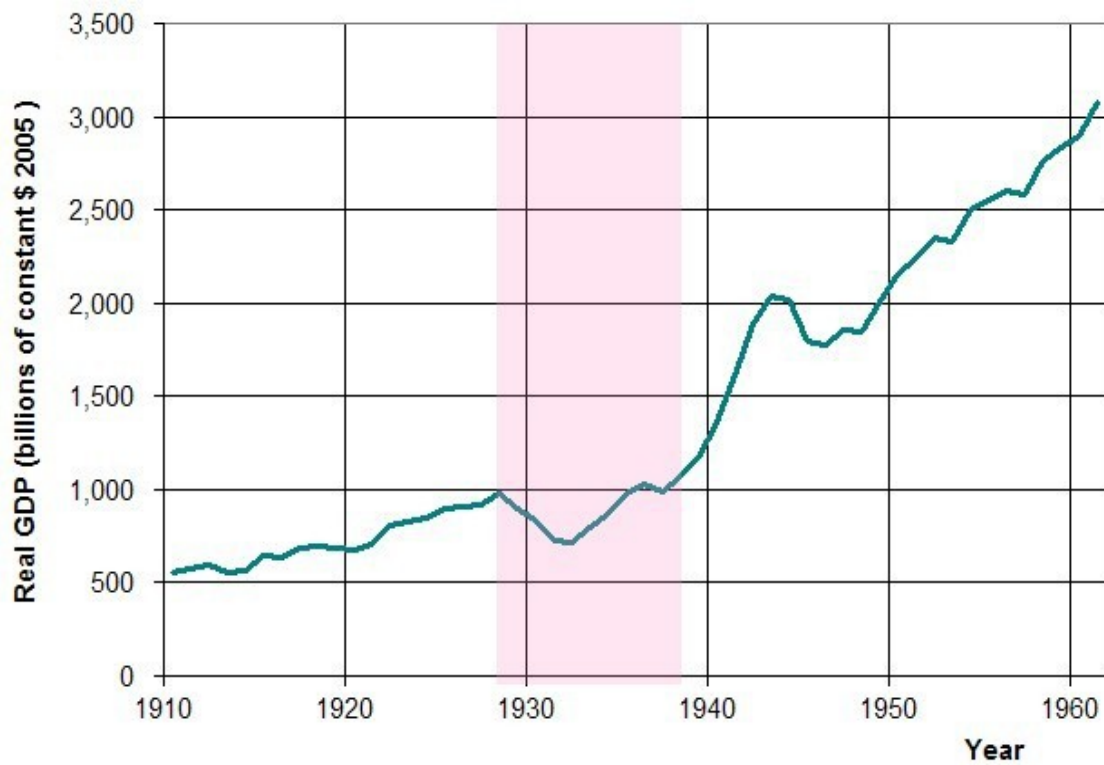

<http://www.multpl.com/s-p-500-dividend-yield/>

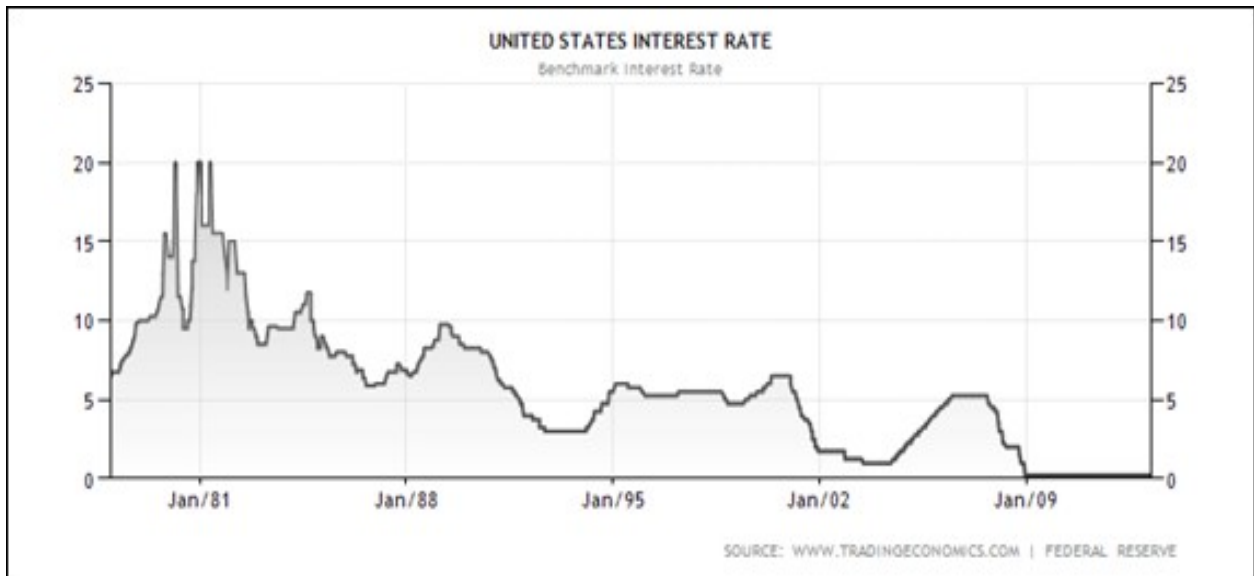
VIII. Kryzysy z przeszłości

1) wielki kryzys

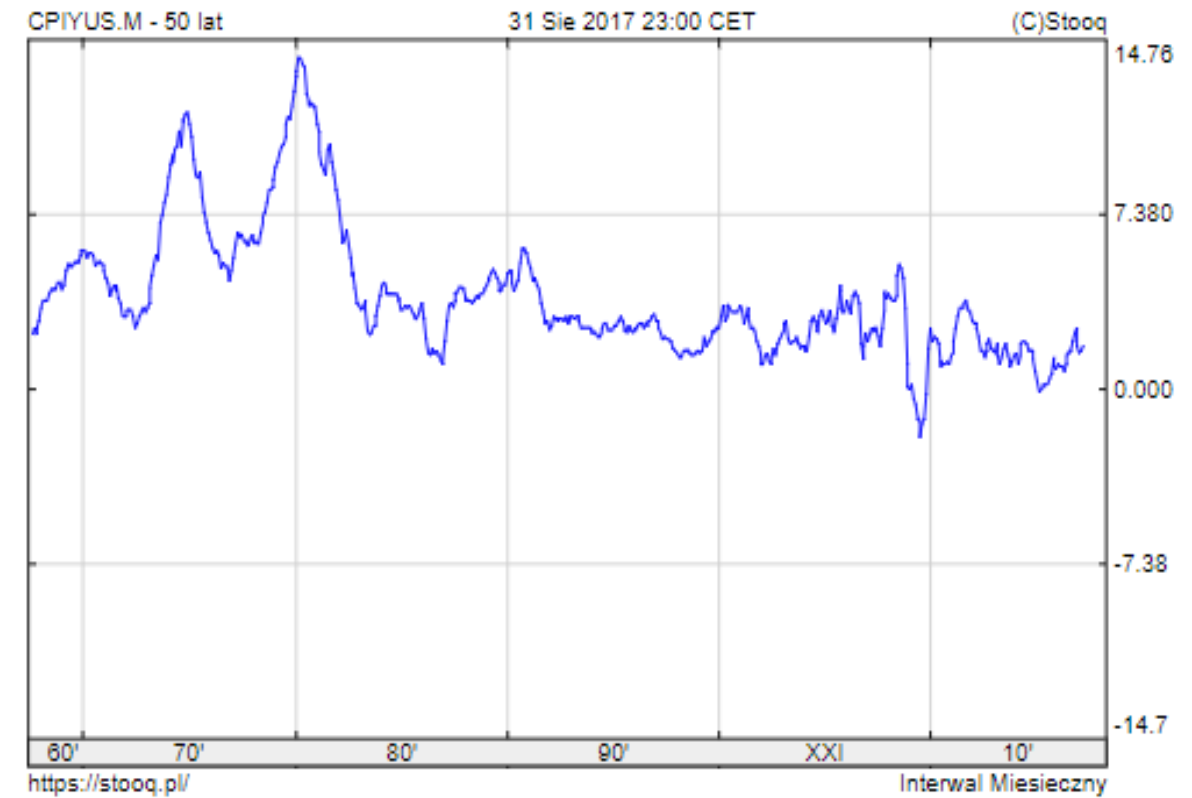

https://en.wikipedia.org/wiki/Great_Depression#/media/File:US_GDP_10-60.jpg

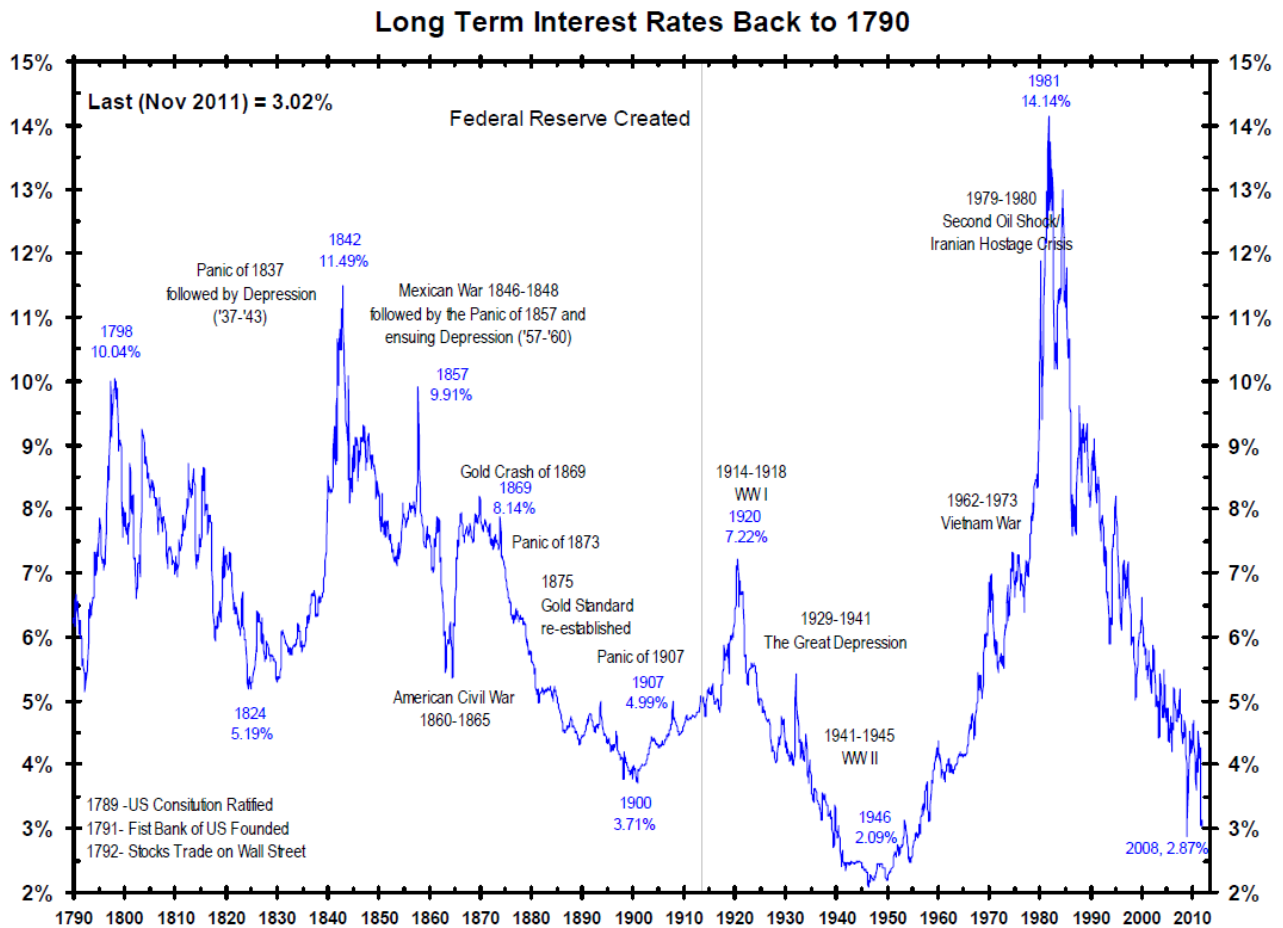
Jeszcze raz... Przypomnijmy sobie wykres historycznych podwyżek

i powód podwyżek...

2) problemy PRL po podwyżkach stóp za czasów Volckera

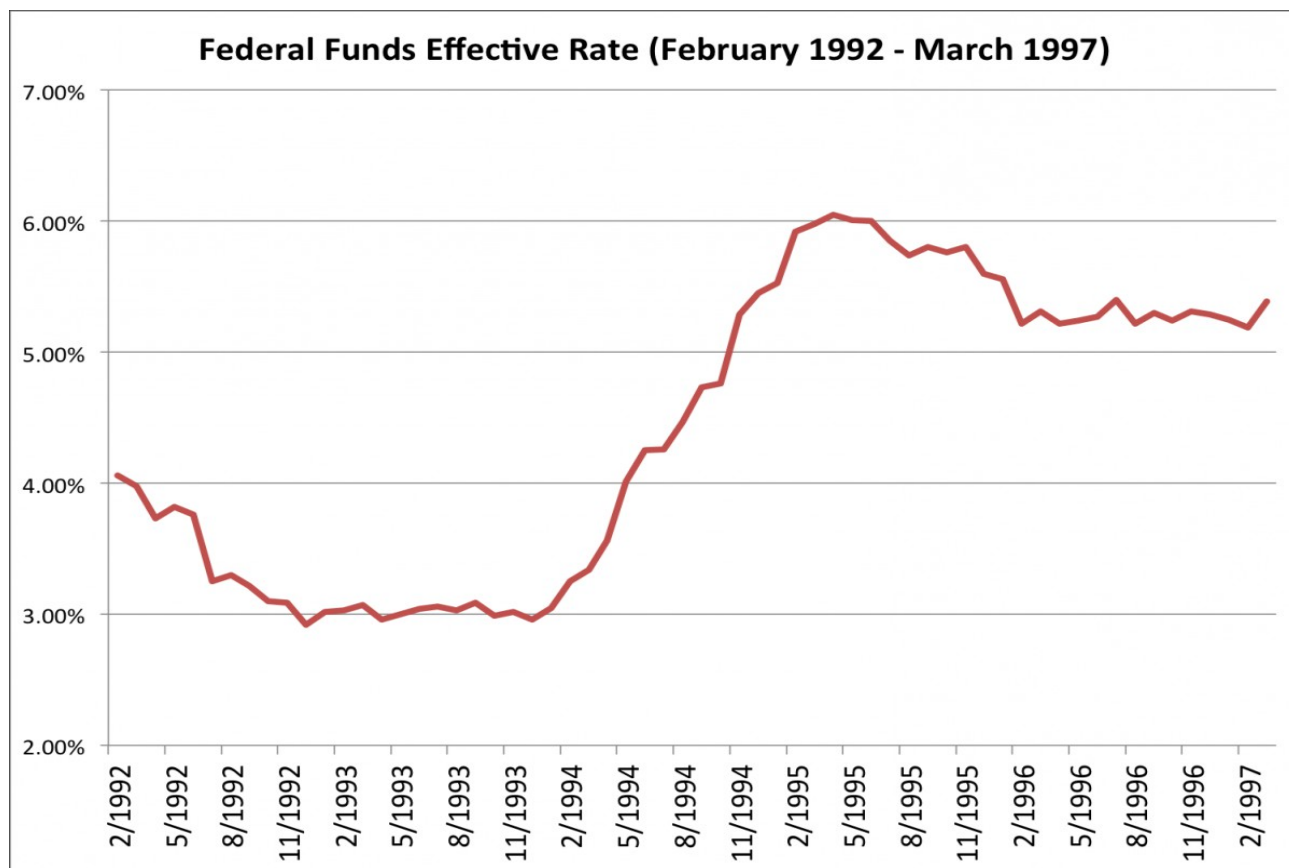

<http://ritholtz.com/2012/01/222-years-of-long-term-interest-rates/>

3) Kryzys Azjatycki po podwyżkach stóp przez FED 1994-1995

Tak było kiedyś

Podwyżki stóp 1994-1995 o 3 punkty procentowe

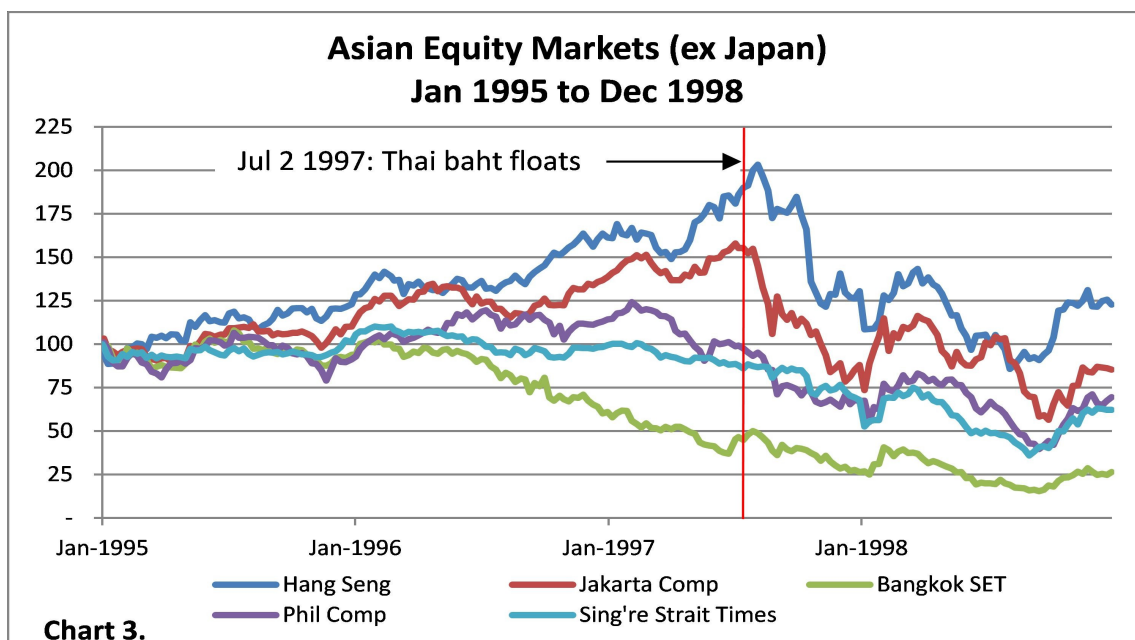

Currency	Exchange rate (per US\$1) ^[33]		Change
	June 1997	July 1998	
 Thai baht	24.5	41	▼ 40.2%
 Indonesian rupiah	2,380	14,150	▼ 83.2%
 Philippine peso	26.3	42	▼ 37.4%
 Malaysian ringgit	2.5	4.1	▼ 39.0%
 South Korean won	850	1,290	▼ 34.1%

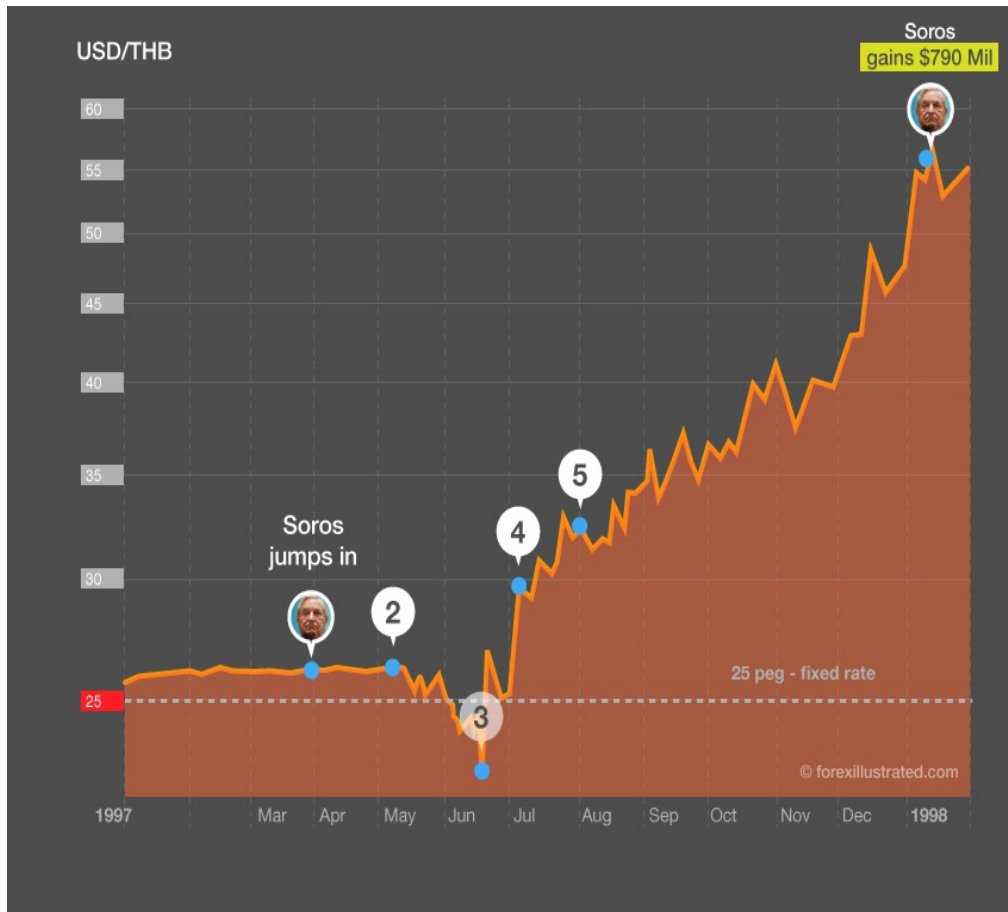
https://en.wikipedia.org/wiki/1997_Asian_financial_crisis

Kryzys azjatycki 1997 indeksy giełdowe. Część już od 1996 roku słabnie

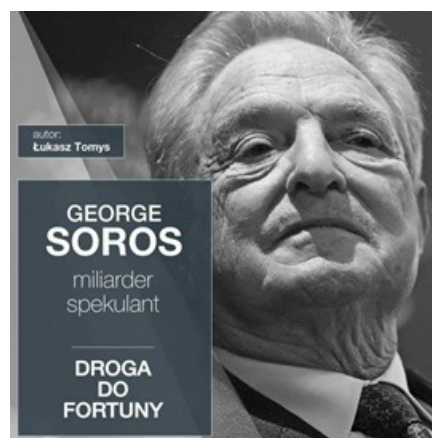

<https://greenmangotrading.files.wordpress.com/2015/01/chart-3.jpg>

George Soros 1997-1998. Spekulancki niczym wilki wylapujace slabe ofiary
<http://forexillustrated.com/trading-strategies-biggest-trades-soros/>

<http://audioteka.com/pl/audiobook/george-soros-miliarder-i-spekulant-droga-do-fortuny>

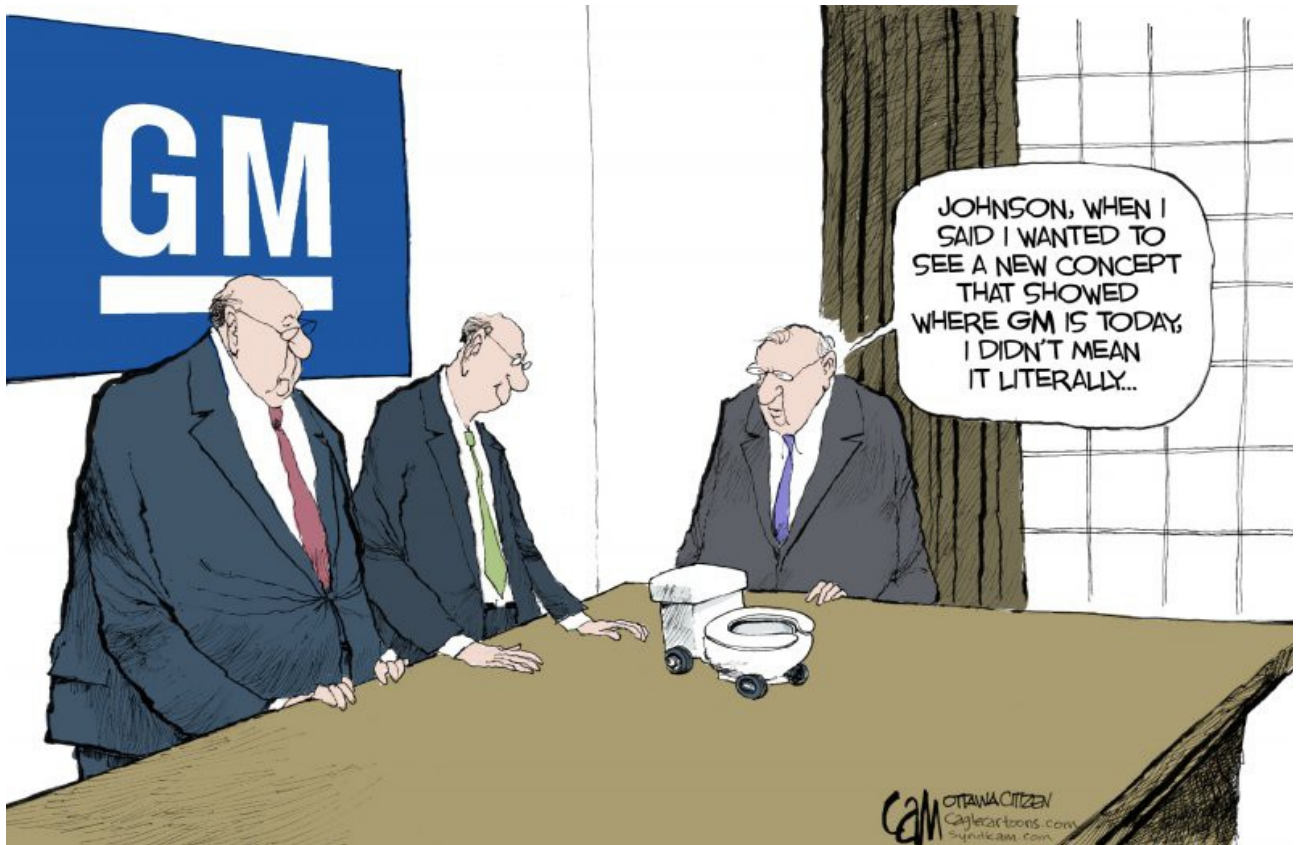
Copyright by twojadrugapensja.pl

Kryzys azjatycki a Polska. Daewoo przejęte przez innego „bankruta” General Motors. Pech polskiej motoryzacji. Skoda – Volskwagen

<https://www.autocentrum.pl/publikacje/pozostale/daewoo-espero-ulubieniec-taksowkarzy/750045749/#lg=1&slide=2>

General motors : 1 czerwca 2009 bankructwo

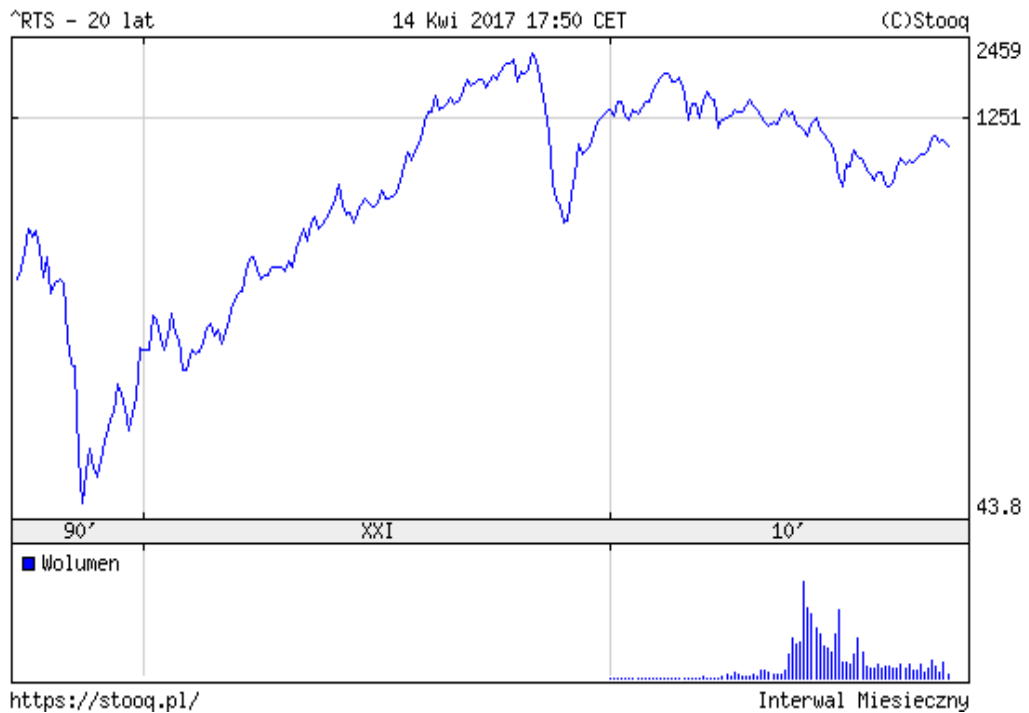

<http://www.intersectionconsulting.com/2008/4-small-business-lessons-from-general-motors/>

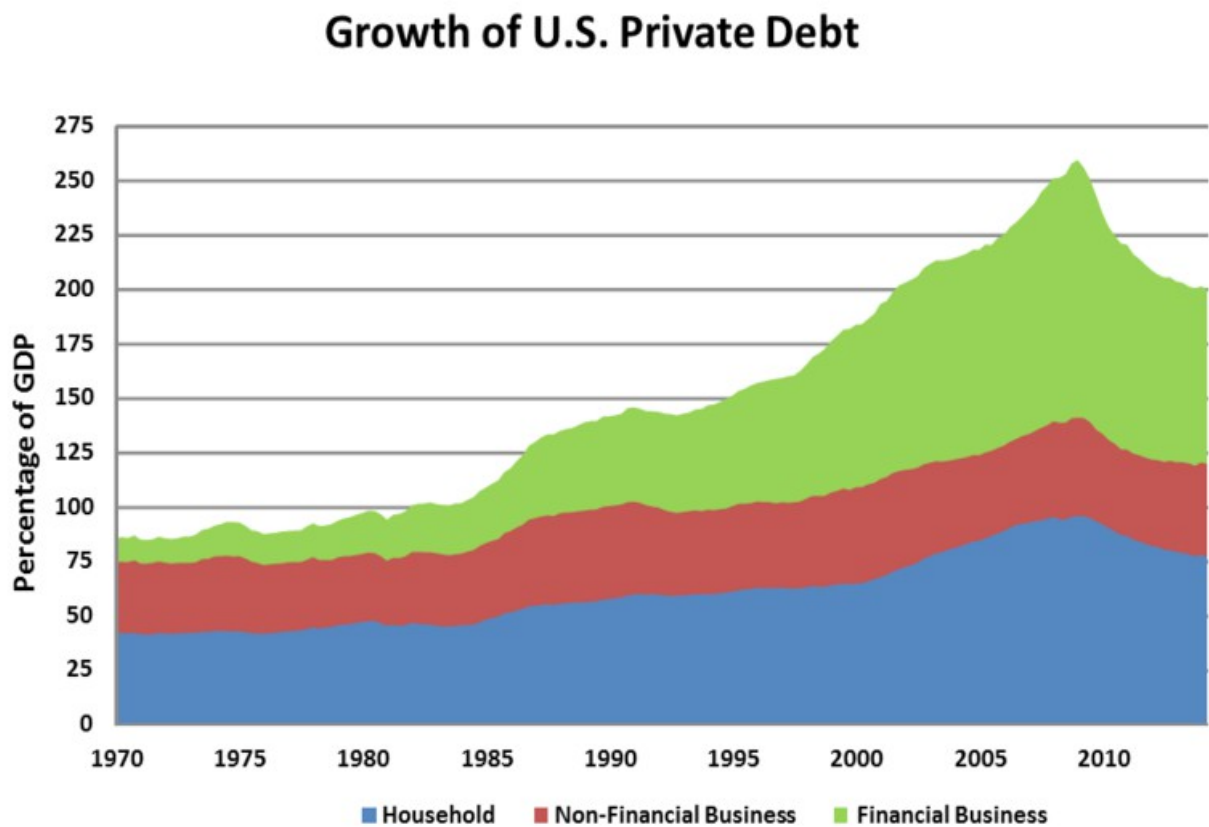
4) Kryzys Rosyjski 1998 – ceny ropy spadają po kryzysie azjatyckim

Wzrost indeksu RTS 50-krotnie w 9 lat. Rok 2000, początek rządów Putina

5) Kryzys 2008 roku

Source Data: Federal Reserve Economic Database (FRED)

IX. Przebieg kolejnego kryzysu

Economical fiction. Tworzymy scenariusz ewentualnościowy. Poirytowani wyborcy i podatnicy a scenariusz cypryjski dla sektora bankowa. Bail in.

Możliwa panika w systemie bankowym państw Południowej Europy : Włochy, Hiszpania, Portugalia, Grecja. Run na banki może spowodować wyjście, któregoś z tych krajów ze Strefy Euro. Niemcy coraz bardziej zmęczone programami pożyczkowymi dla Południa.

Merkel i jej CDU mają mniejsze poparcie. Wejście do Parlamentu AfD

<http://www.bbc.com/news/world-europe-33354036>

W jaki sposób i ile Polacy stracą na kolejnym kryzysie:

- Załamanie wzrostu gospodarczego w Niemczech gdy Stany Zjednoczone wpadną w recesję i dojdzie do spowolnienia w Chinach (błędny handlowy Niemcy – Chiny)
- Zatrzymanie wzrostu zarobków
- Część ludzi straci pracę jak w pierwszych kilku latach XXI wieku i w latach 2009-2012
- inflacja w przypadku cen sprzętu elektronicznego i wielu innych importowanych towarów

- Problemy osób z kredytami walutowymi. Wciąż 100 mld złotych we frankach. PKO BP, mBank, Millenium nominalnie najwięcej. Pod względem udziału : BPH, Millenium, Getin Noble, mBank, PKO BP.
<https://strefainwestorow.pl/artykuly/20170531/ile-kredytow-we-franku-maja-banki-w-2017-1>

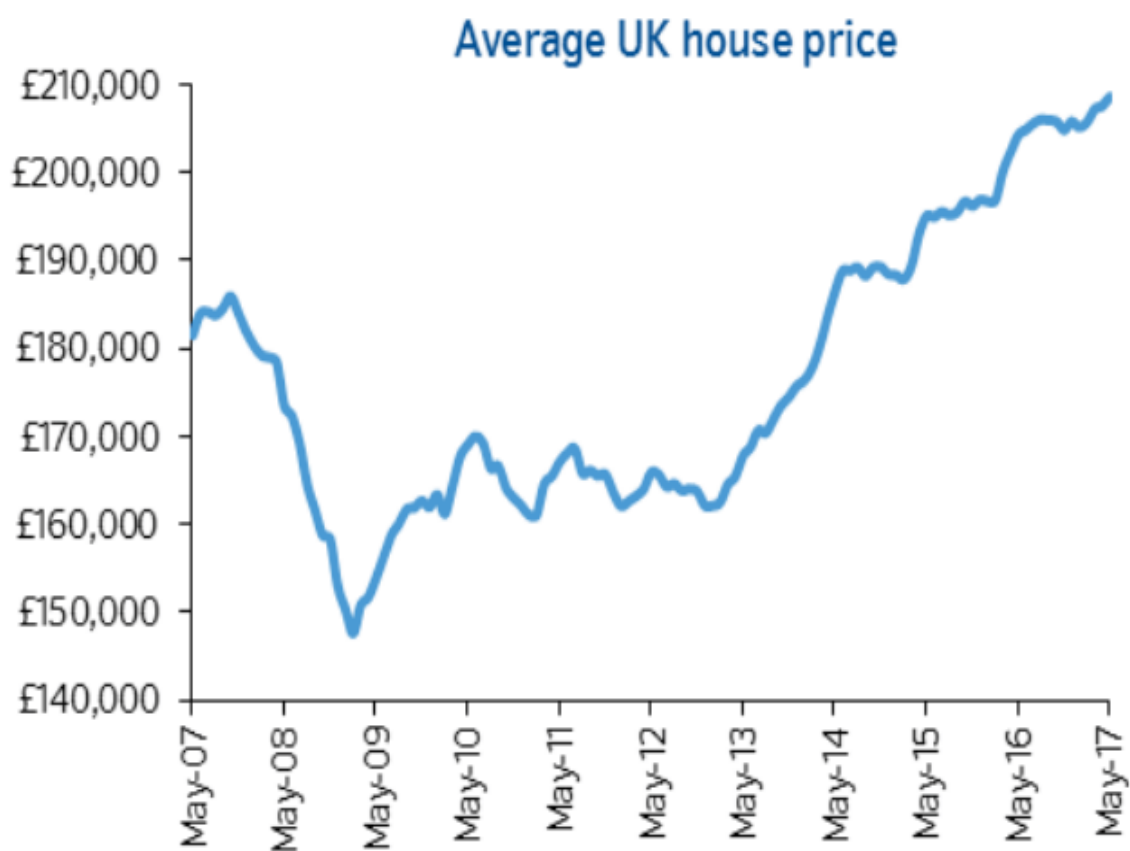
Problem Franka wróci jak bumerang ?

	Kredyty brutto	Portfel kredytów hipotecznych FX	% portfela kredytowego
	młn PLN	młn PLN	
PKO BP	185 950	29 469	16%
Bank Pekao	115 999	4 562	4%
mBank	74 698	22 681	30%
ING BSK	61 886	1 322	2%
Bank Handlowy**	18 572	0	0%
Bank Millennium	45 205	17 619	39%
BZ WBK*	90 341	12 981	14%
BGŻ	31 182	2 927	9%
GNB	45 760	12 478	27%
Ogółem	669 592	104 039	16%

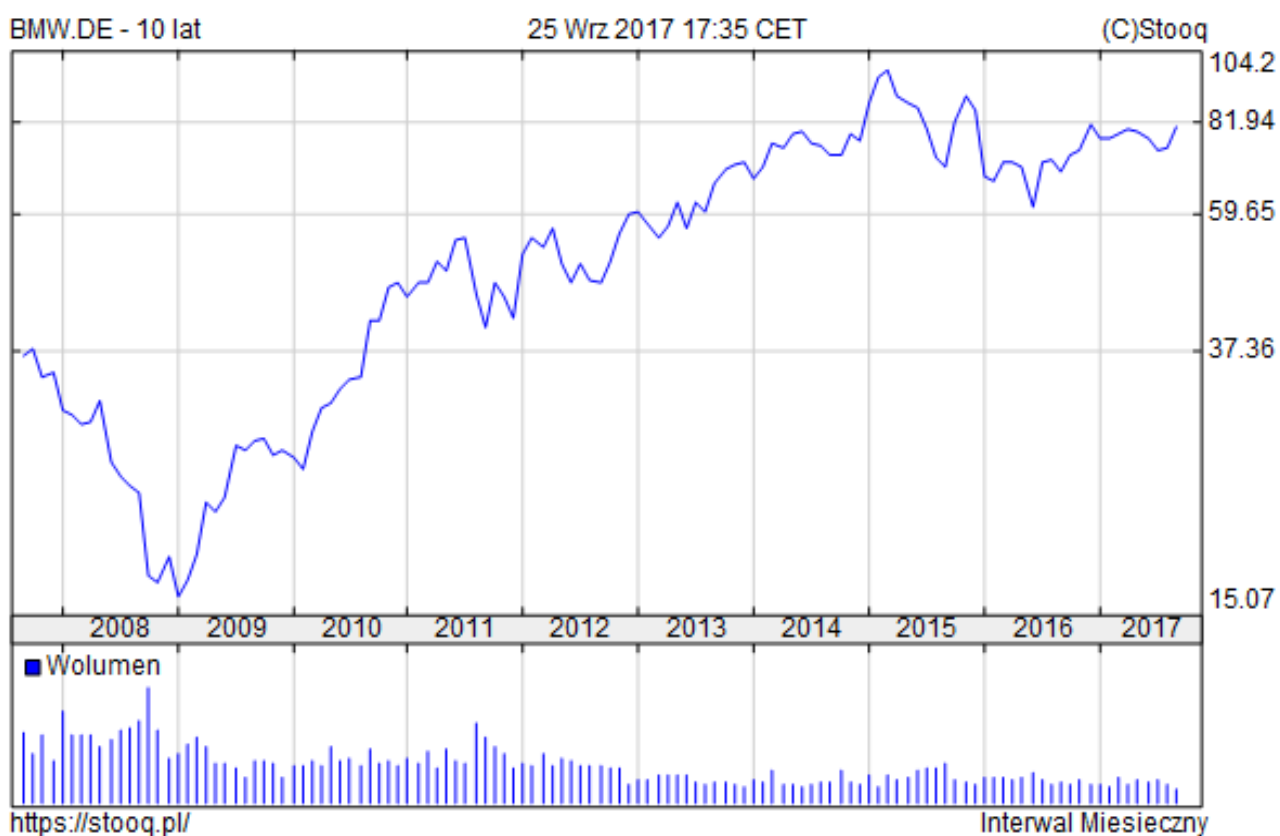
Źródło: DM Banku BPS S.A., banki * tylko kredyty w CHF **poniżej 0,5% kredytów brutto

X. Jak zarobić na następnym kryzysie ?

- 1) Budowanie zdolności kredytowej – zarobienie na odbiciu. Kupienie nieruchomości w kryzysie. Finansowanie kredytem = 100-200% zysku w kilka lat

2) Trzymanie gotówki i kupowanie akcji w dołku (spółki cykliczne – zarobienie na odbiciu) Przykład : Ford i BMW

3) Frank szwajcarski „w szufladzie“ i Jen. Zagrożenie na parze eurchf przy kolejnych problemach na południu Strefy Euro (pozycja inwestycyjna netto)

Japński Jen jako Safe Heaven (bezpieczna przystań)

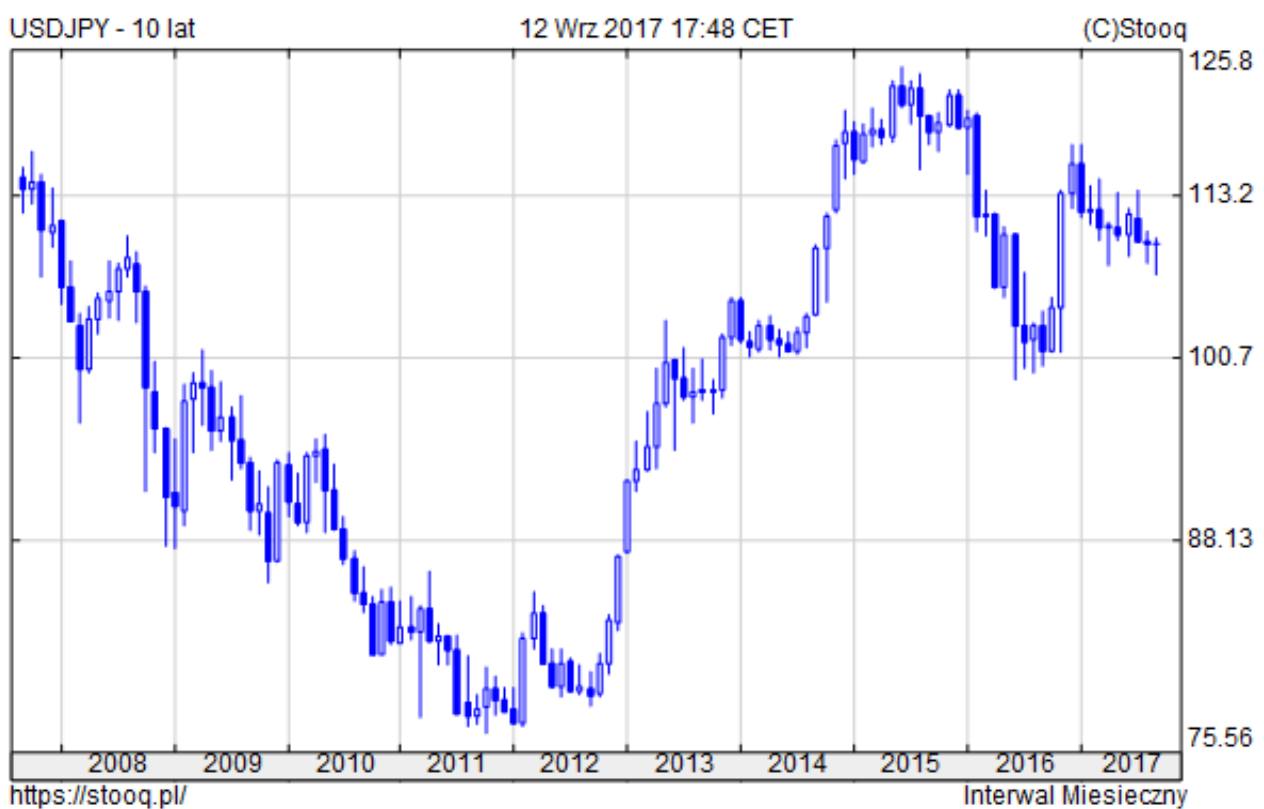
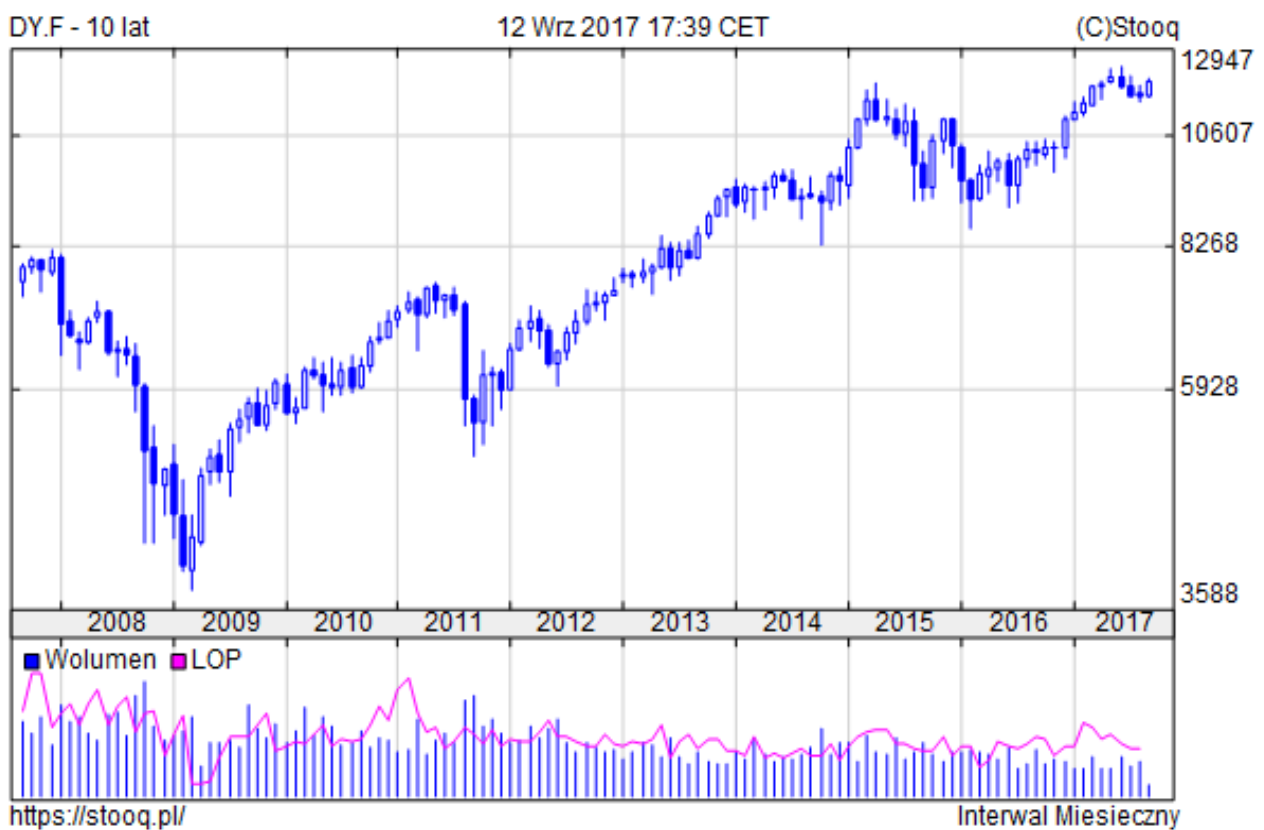
<http://www.abc.net.au/news/2017-01-05/the-future-of-nuclear-energy-in-japan-after-fukushima/8162686>

Zaskakująca reakcja jena na Tsunami i Fukushima

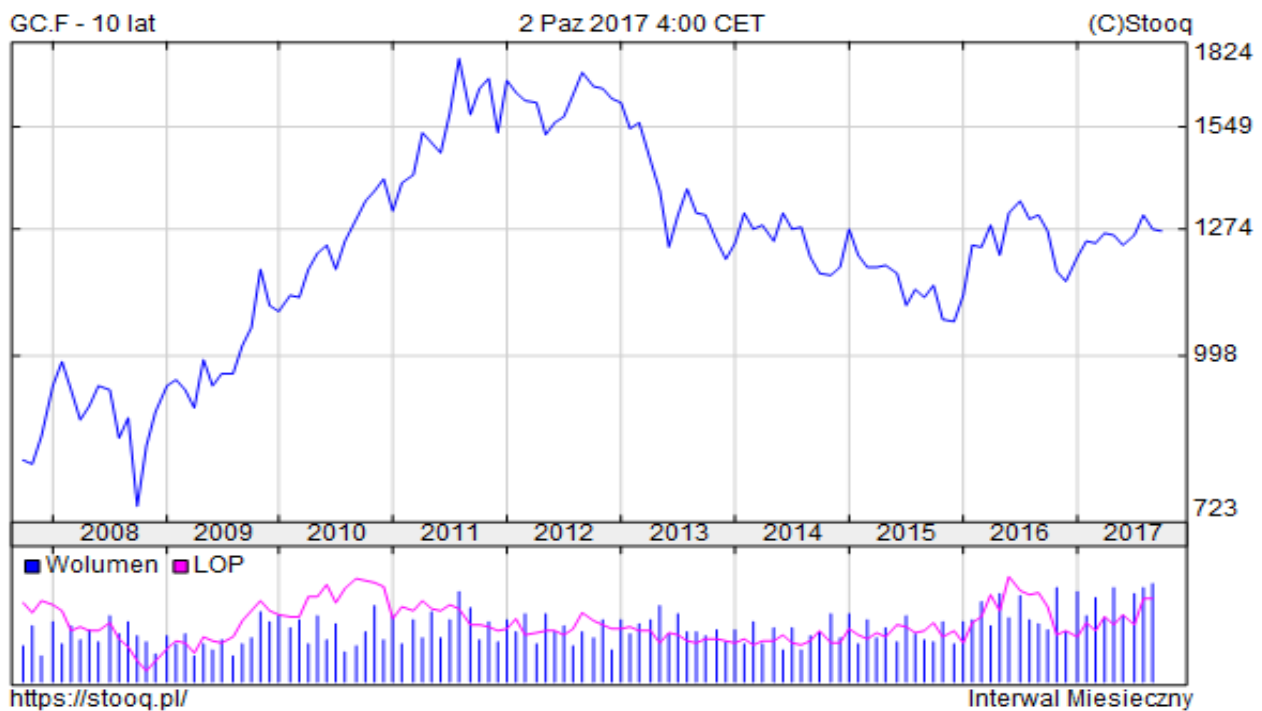

<https://sites.suffolk.edu/jstraka/2015/10/30/fukushima-daiichi-nuclear-disaster/>

Reakcja Daxa, obawy o globalne łańcuchy dostaw (części z Japonii)

4) złote monety w sejfie (nie futures). Gold pln vs. Gold usd futures.
Odmierna reakcja na bankructwo Lehmana w 2008 roku

Najtańsze monety, lista :

<http://jakoszczedzacpieniadze.pl/inwestowanie-w-zloto-przewodnik>

<https://www.metalelokacyjne.pl/product-zha-7-Amerykanski-Orzel-American-Eagle-1-Uncja-Zlota.html>

5) Opcja PUT SP 500 : tylko kupowanie opcji daje kontrolę strat. Sprzedając opcje potencjalna strata jest nieograniczona.

Instrumenty pochodne. Warren Buffett i kupowanie opcji CALL

Moje doświadczenia z Petrolinvest short (na spadek) Kontrakty GPW. Nawet 100% depozytu może nie wystarczyć przy obstawieniu spadku!

6) Obligacje 10 year treasuries. 2008 rok analogia

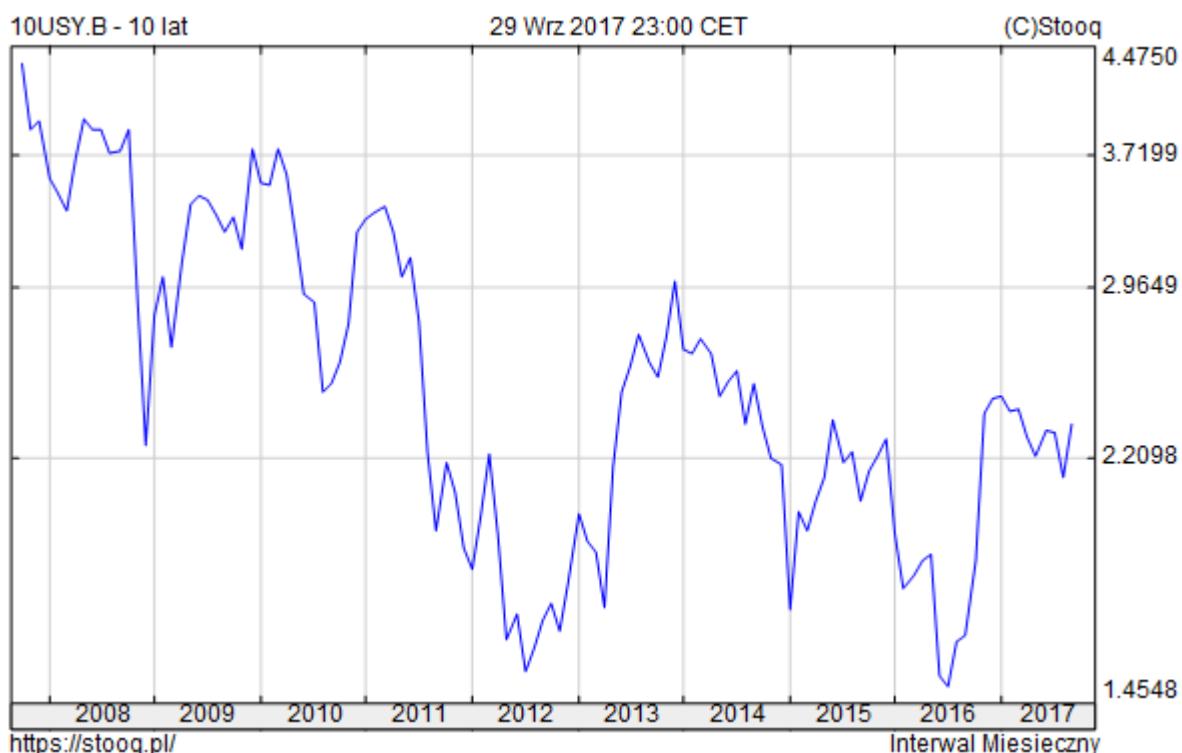
<https://www.usnews.com/cmsmedia/f7/d4/523d04b34d98bf2979ab1b011cc3/140407-ustreasury-stock.jpg>

Problem z funduszami obligacji, przykład prospektu i fundusze funduszy :

„Millennium SFIO Funduszy Zagranicznych subfundusz Obligacji Amerykańskich Plus Aktywa Subfunduszu lokowane są przede wszystkim w tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych, których polityka inwestycyjna zakłada lokowanie aktywów głównie w instrumenty dłużne a w ograniczonym zakresie także tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych lokujących głównie w akcje. Aktywa Subfunduszu są lokowane co najmniej w 50% w instrumenty finansowe denominowane w USD.“

http://inwestycje.elfin.pl/?id=inwestycje/fundusze/wyberz//wizyt_inw.html&idf=478

Spadek rentowności w reakcji na panikę np. 2008 rok i 2012 rok

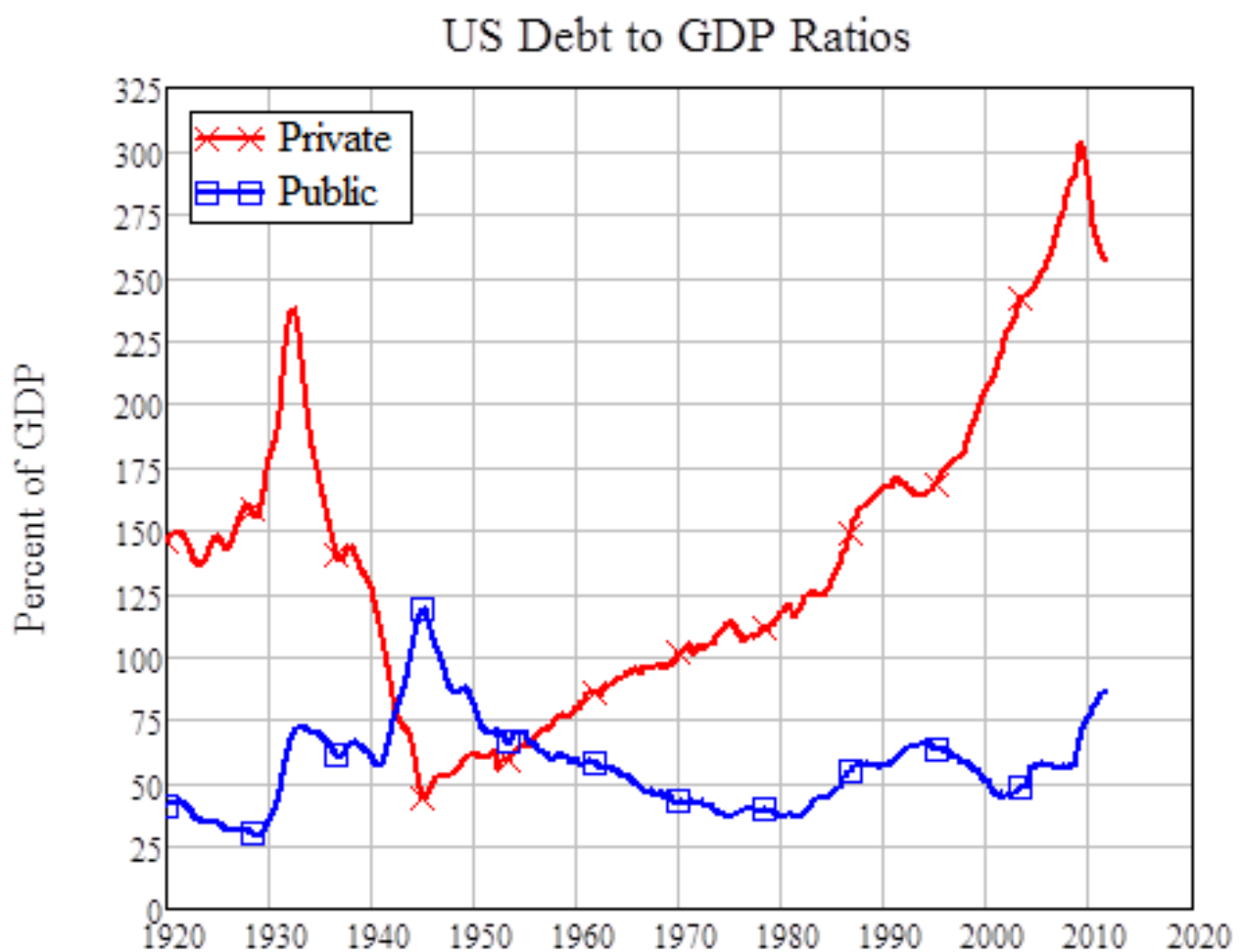
XI. Argumenty przeciwko kryzysowi

Wciąż niska inflacja. USA i Strefa Euro. Wysokie bezrobocie w kilku krajach Strefy Euro, np. Francja.

XII. Czy kolejny kryzys będzie gorszy od poprzedniego ?

Wielki Kryzys, bankructwa i oczyszczenie.

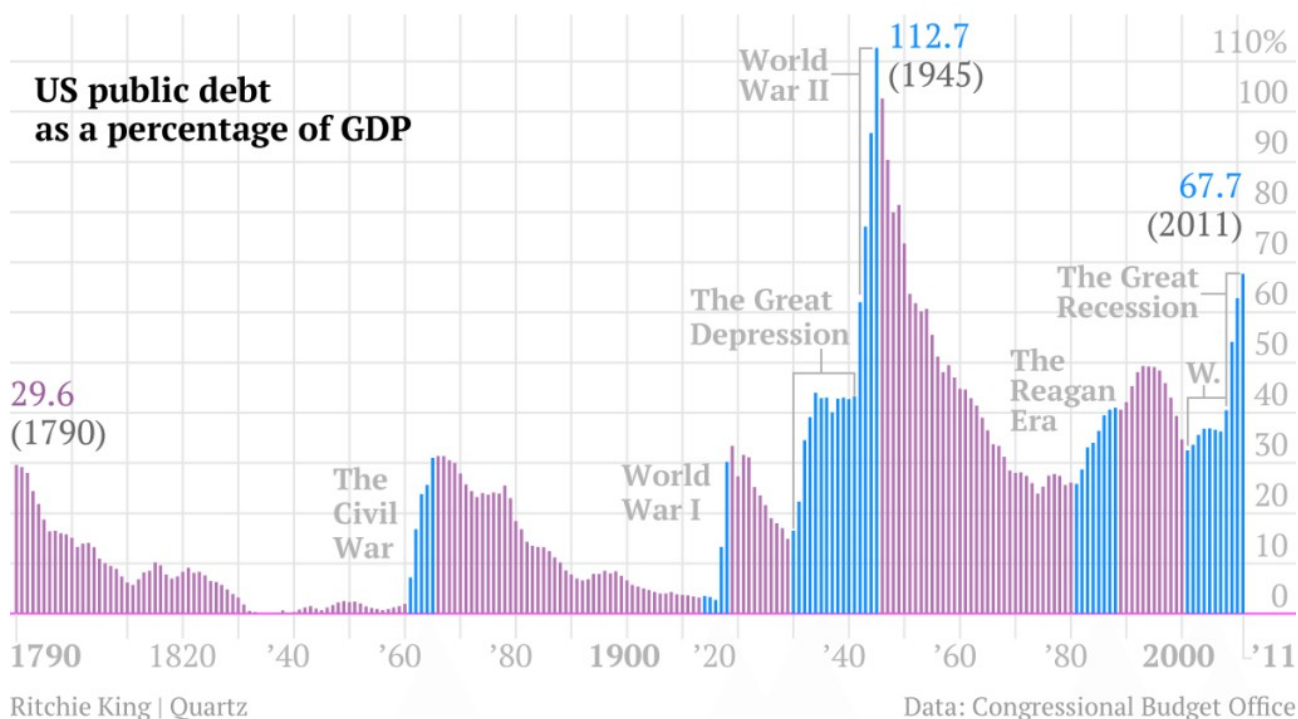

www.debtdeflation.com/blogs

<http://www.debtdeflation.com/blogs/manifesto/>

Dług publiczny po II wojnie światowej.

125% dług do PKB po II wojnie , 50- 60-te lata szybki wzrost i inflacja i oddłużenie też.

<https://www.theatlantic.com/business/archive/2012/11/the-long-story-of-us-debt-from-1790-to-2011-in-1-little-chart/265185/>

Obecnie nie mieliśmy ani inflacji wysokiej po 2009 ani bankructw państw i gospodarstw domowych na masową skalę. Nie doszło do oczyszczenia. Nie nie było też np. 10-procentowej inflacji przez kilka lat czy też wysokiego wzrostu gospodarczego.

Kiedy indyk najbardziej kocha człowieka (książka "Czarny Łabędź").

Kierowca, profesor i prognozowanie przyszłości.

https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%81ab%C4%99d%C5%BA_czarny#/media/File:Black_swan_jan09.jpg

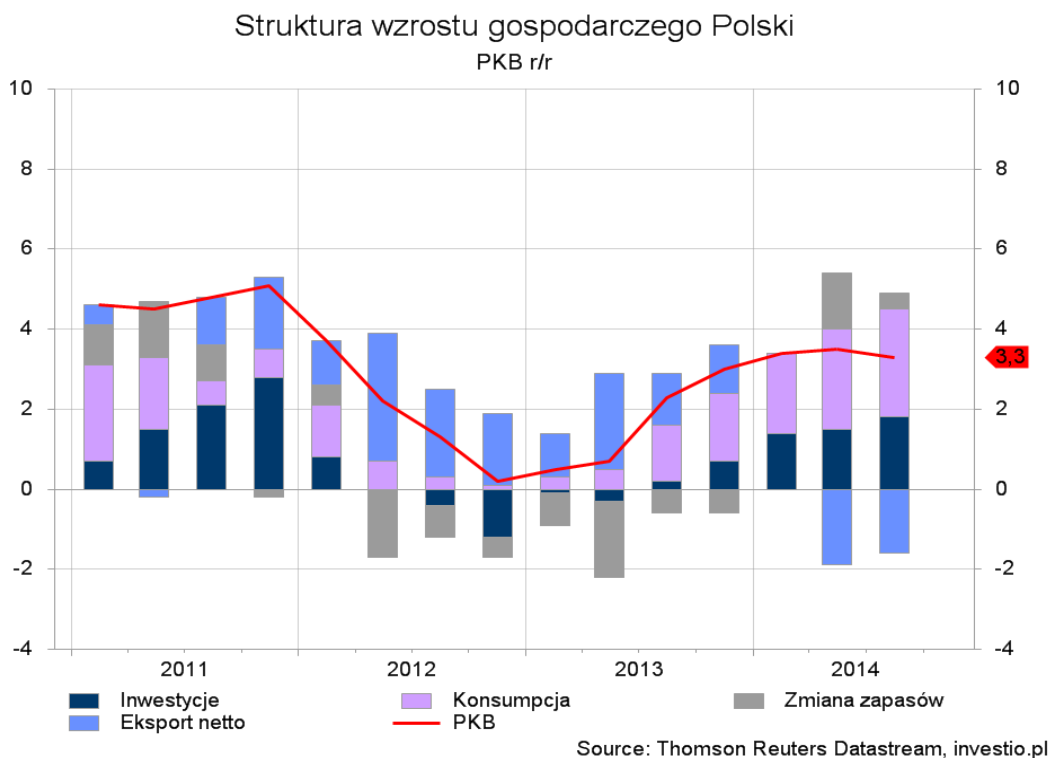
<http://businessinsider.com.pl/gielda/spolki/usa-sa-w-drugim-najdluzszym-okresie-hossy-po-wojnie/6vssjdn>

Ten artykuł WARTO przeczytać :

<https://qnews.pl/pl/news/szokuj%C4%85ca-analogia-czyli-p%C3%B3%C5%82-roku-do-ko%C5%84ca-hossy>

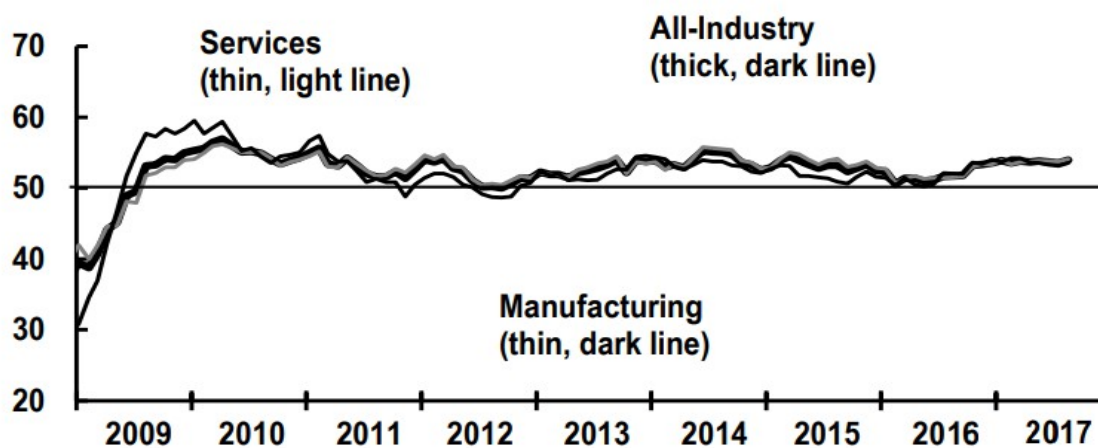
Copyright by twojadrugapensja.pl

Rotacja zapasów i udział inwestycji w PKB (zaburzone przez dotacje unijne)

JPMorgan global PMI output

DI, sa

<https://www.markiteconomics.com/Survey/PressRelease.mvc/3853540d18164a0db1ace3a583278b3d>